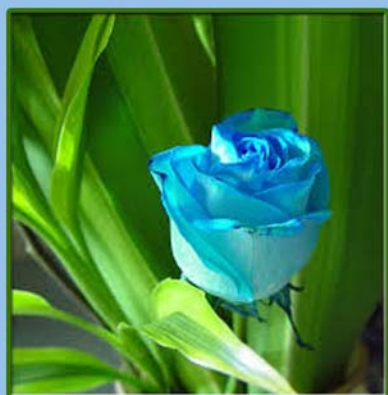

လူ့စည်းကမ်းနှင့် အစွန်းတရား

ဓမ္မိမာရီဆရာတော် ရှင်ဉာဏ

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ

www.ariyathitsa.eu.pn

ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

ဟောကြားအပ်သော

လူ့စည်းကမ်းနဲ့ အစွန်းတရား

တရားတော်

(၂၀၀၄ - ၉ - ၂၀)

တကယ်တော့ လူလူချင်းဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ အရေးကြီးဆုံးကဗျာ . . ဟို-ဖမ်းလိုက်တာအဲဒီလူ့လက်ထဲကို မျောက်ကရောက်သွားပြီဆိုရင် အဲဒီ မျောက်ကို သနားပါတယ်။ ငါအိမ်ယူ မသွားတော့ ဘူးလို့များ ပြန်လွှတ်လိုက် မယ်ဆိုပါတော့။ ဆရာဦးရန်အောင်ကပေါ့ နော်။ ကျုပ်လည်း တောထဲနေခဲ့လို့ သိလိုက်ရတာပေါ့ဗျာနော်။ တကယ်တော့ သူက မျောက်တော့သွားပစ်တာပဲ။ မုဆိုးရဲ့သေနတ်ငှားပြီးတော့ သွားပစ်တာ။ သွားပစ်ပေမယ့် သူလည်း မှန် အောင် ပစ်နိုင်တာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ မျောက်တွေက ပြေးကြတာပေါ့ . . သူပစ်တော့။ မျောက် တစ်ကောင်က၊ မျောက်ကလေးတစ်ကောင်က ဝါးပင် ကြား ထဲမှာ ညှပ်ကျန်ခဲ့တာတဲ့။ သူကခုန်လိုက်တဲ့ အခါမှာ ဝါးခင်းကြားထဲ က ဝါးပင်နှစ်ပင်ကြားထဲ ရောက်သွားတယ်နဲ့ တူပါတယ်။ ညှပ်ကျန်ခဲ့ တော့ အောက်ကျလေ ကျဉ်းလေဖြစ်မှာမဟုတ်လား။ ဒီလို ညှပ်တယ် ဆိုတော့။

ညှပ်ကျန်တော့ သူခါးမှာ ညှပ်ကျန်ခဲ့တာဆိုတော့ အောက်ကလည်း တင်ပဆုံရိုးကလည်း ရှိသေးတာဆိုတော့ ထွက်လို့လည်းမရတော့ဘူး။ သေကလည်း မသေနိုင်၊ ပြေးလို့ကလည်းမရ၊ အဲ-ပြေးလို့ မရဘူး။ သေလည်း မသေဘူး။ သူ့ကို ဘယ်သူကမူလည်း ထိခိုက်တာ မဟုတ်တာဆိုတော့ နာလည်း မနာဘူး။ ပြေးလို့မရတာပဲရှိတာဆိုတော့ . . အဲ-အဲဒီမျောက်ကလေး ဖမ်းလာ ခဲ့တာပေါ့ဗျာ။

မျောက်ကလေးဖမ်းလာတော့ သံကြိုးလေးနဲ့ချီထားတယ်။ ကျုပ်တို့ရဲ့ အောက်နားမှာ ချည်ထားတယ်။ အောက်နားမှာ ချည်ထားတော့ မျောက်က လေးက ရုန်းကန်ငြင်းဆန်တာပေါ့။ ခွီး-ခွီးနဲ့။ သူ တစ်ခါတည်း သူက ဒေါသ ထွက်တာမျိုး လုပ်တယ်ပေါ့ဗျာ။ မျောက် သေးသေးဆိုတော့။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း သနားတာပေါ့ဗျာ။ မင်းတို့ကွာ ဘာလုပ်ကြမှာလဲ။ အိမ်ယူ မသွားကြပါနဲ့ပေါ့။

သူက မုဆိုးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနားသစ်ခုတ်လာတဲ့သူပါပဲ။ သစ်ခုတ်လာတဲ့ သူကလည်း အဲ-လွသမားရယ် ငါပေးပါကွာပေါ့။ ငါသားကနေပြီးတော့ မျောက် ကလေးတစ်ကောင် ဖမ်းခဲ့ပါလို့တောင်မှပြောတော့ ငါက-အေး-ဖမ်းခဲ့မယ်လို့ တောင် ငါက ဒါ-သူ့ကို စကားပြောအဖြစ်နဲ့ ပြောခဲ့သေးတယ်ပေါ့ဗျာ။

အဲဒီတော့ ငါသားမှာတာကွ။ ဒါကြောင့် ငါ့ကိုပေးပါဆိုတော့ . . ယူဗျာဆိုပြီးတော့ ပေးလိုက်ရတာပေါ့ဗျာ။ ချက်လည်း မစားလောက်သေးဘူး ပေါ့ဗျာ။ မျောက်ကလေးကလည်း သေးတာဆိုတော့။ ဒါနဲ့ အဲဒီမျောက်ကလေး ကို အဲလိုပဲကြိုးလေးနဲ့ ချည်ထားတာ သနားတာ။ ကျုပ်လည်း တစ်ရက် နှစ်ရက် လောက်ကြာတော့ သနားတော့ . . မလုပ်ကြပါနဲ့ဗျာ၊ လွတ်လိုက်ကြပါလို့။ သူ့အ ဖော်လေးနဲ့သူ နေစေတာကောင်းပါတယ်လို့ ပြောတာပေါ့။ မရဘူး ဘုရားတဲ့။ ဒီမျောက်ကို ဘယ်လိုမှ မျောက်အုပ်ထဲကို အဝင်မခံတော့ဘူးတဲ့။ သူလက်ထဲ ရောက်ပြီးသားမျောက်ကိုး။ အဲဒီတော့ သူ့လွတ်လိုက်ရင်တော့ သူကသေရ မယ့်ပုံပဲ။ ဝိုင်းနှိပ်ကွက်ပစ်မှာ။ ကိုက်ပစ်မှာတစ်ခါတည်း။ ဒီတော့ ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်။ သူ့အသင်းလေးနဲ့သူနေတာနော်။ အသင်းလေးကနေပြီးတော့ စည်းကမ်းဖောက်သွားတယ်လို့ ပြောရမှာနော်။ ရန်သူလာရဲ့သားနဲ့တောင်မှ မပြေးတတ်ဘူးလို့ဆိုတော့ သူ့ကိုလက်မခံတော့ဘူး။ သတ်ပစ်မှာ။ အဲ-အဲလိုမျိုး ပေါ့။

ဒါ-ဆိုလိုတာကတော့ မျောက်ကလည်း မျောက်အသင်းသင်းနဲ့ မျောက်။ အဲဒီလိုပဲ ကျွဲတို့နွားတို့ကလည်း သူတို့ရဲ့ အသင်းပင်းနဲ့ သူတို့ကလေး။ လူလည်းပဲ တကယ်အသင်းပင်း အသီးသီးရှိတာပေါ့နော်။ လူကတော့ သက်ရှိ တွေထဲမှာတော့ ခေါင်(ဂေါင်)အကျဆုံးဖြစ်တယ်မဟုတ်လား။ အဲဒါကတော့ ပိုပြီးတော့ စည်းကမ်း ကလနားတို့ ဆိုတဲ့ အသင်းကတော့ ရှိတာပေါ့နော်။ ရှိပေမယ့်လည်းလေ လူ့သမိုင်းကလည်းပဲ သိပ်ရှည်သေးတာ ဟုတ်ပုံမရဘူး။ လူ့သမိုင်းကလည်း သိပ်ရှည်သေးတာမဟုတ်တော့လဲ လူတွေနဲ့ကြတယ်။

တစ်နေ့ကပဲ ဦးရင်စိန်ကနေပြီး ပို့လိုက်တဲ့စာအုပ်တစ်အုပ် ကျုပ်လည်း ပဲ အကုန်လုံးကလည်း ဖတ်နိုင်မယ်မထင်တာနဲ့ လျှောက်မြည်းလိုက်တာ ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ ဦးဘသူရဲ့ နောက်ဆုံးထွက်တဲ့ စာအုပ်နဲ့တူပါတယ်။ နေရူးရဲ့ တစုတစောင်း အဲဒါကို ဖတ်တဲ့အခါ ကျတော့ သမိုင်းကြီးကို သူကပြော တာဆိုတော့လည်းပဲ သမိုင်းကြီးက ကိုယ့်မျက်မှောက်ရောက်လာသလို ဖြစ်

တော့လည်း ကိုယ်လည်း လျှောက်လှန်လောကြည့် လိုက်တဲ့အခါကျတော့လည်း အော်-ရိုင်းကြတာ။ အဲ့ဒီလိုပဲ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ပေါ့ဗျာ။ အသက်လေးမှ (၂၀)လောက်ရှိသေးတယ်လို့ ပြောတယ်။

သူလည်းပဲ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို သူအုပ်ချုပ်နိုင်တယ်ဆိုပြီးတော့ သူ့ကိုယ်သူ မောက်မာပစ်လိုက်တာလို့ ဒီလိုပြောတယ်ပေါ့နော်။ တစ် ကမ္ဘာလုံးလို့ သာပြောတာ သူကတရုတ်ပြည်တောင် သိသွားတဲ့ပုံမရှိ ဘူး။ အာဖရိကဆိုတဲ့ဆီ သူဘယ်လို ရောက်မှာတုန်း ဟုတ်ပြီလားသူ ပြောသွားတာ။ အဲ့လိုပေါ့ သူဆို လို့ရှိရင် သူ့ကို သစ္စာဖောက်တဲ့သူ ဆိုရင်တော့ ရက်ရက်စက်စက်သတ်၊ ရက်ရက်စက်စက် တစ်ခါတည်း ရှင်း၊ မြို့တွေ၊ ပြင်တော့ဆိုဖျက်။ အဲ့လိုမျိုးလို ဘာတဲ့ . . သတ်ရဲမှ မင်းဖြစ်တယ်လို့ဆိုတာမျိုးလိုပေါ့နော်။ တကယ် ရှိုင်းစိုင်း ခဲ့တာပဲ။ ဒီလိုပဲ သိမိတာပေါ့ဗျနော်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ သူက မောက်မာမှုကို မချ ဘူး။ နောက်ဆုံးပိတ်တော့လည်း သူ့အသက်သုံး ဆယ်လောက်ကလေးမှာပဲ သူသေသွားတာပါပဲ။

အဲ့တော့-ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် လူဟာ လူ့စည်းကမ်း ကလနားနဲ့ ညီညွတ်ရမယ်။ လူ့စည်းကမ်းကလနား၊ လူ့အသင်းသင်းနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်လို့ ဆိုပေမယ့်လည်း တကယ်တော့ လူ့စည်းကမ်းကလနားဆိုတာညွတ်ပေနဲ့ပဲ။ ဘယ်ဟာ စည်းကမ်းကလနားလို့ သိမှာမသိတာ မဟုတ်လား။ ကိုတိုးတို့ရေ တကယ်မသိဘူးနော်။ သမီးတို့ရော ဟုတ်ပြီနော်။ သမီးတို့ကိုမေးမယ်ဆိုပါတော့ သမီးရေ လူ့စည်းကမ်းကလနား ဘယ်ဟာတုန်းလို့မေးရင် နေအုံး.. နေအုံးလို့ ပြောရမှာနော်။ ရုတ်တရက်ကတော့ မပြောနိုင်ရဘူးဖြစ်ရမှာနော်။ ဒီတော့ လူ့စည်းကမ်း ကလနားဆိုတာ လူက မြတ်နိုးတယ်လို့ ဆိုပေမယ့် အမယ်-စည်းကမ်းကလနားတောင်မှ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ပါးစပ်ကနေပြောဖို့အတွက် အဆင့်လောက် မရှိဘူးလို့ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဒါ-ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မသိလို့ပေါ့နော်။

မင်း ညာဘက်လက်က ဘယ်ဟာ တုန်းလို့မေးရင် ဒီလိုလေး ထောင် ပြလိုက်မှာပေါ့နော် . . သိပြီးသားမဟုတ်လား။ တကယ့်ကိုကို သေသေချာချာ သိပြီးသားလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ချက်ချင်းပြနိုင်သလို မသိတဲ့ဟာဆိုလို့ရှိရင် ကတော့ စကားလုံးကနားရမှာပဲနော်။ စဉ်းစား လိုက်ဦးမယ်ဆိုတဲ့ဟာမျိုးပေါ့ နော်။ အဲ့လိုပေါ့ လူ့စည်းကမ်း ကလနားဆိုတာ တကယ်သိတဲ့သူ မရှိဘူးပြော

တော့ပြောတာပေါ့။ တရုတ်တွေရဲ့ စည်းကမ်းကလနား၊ ကုလားတွေရဲ့ စည်းကမ်း ကလနား အင်္ဂလိပ်တွေ၊ ဂျပန်တွေရဲ့ စည်းကမ်းကလနားပေါ့နော်။ အဲ-ကိုယ့်နေရာနဲ့ ကိုယ် စည်းကမ်းကလနားလို့ထင်တဲ့ အရာလေးတော့ စည်းကမ်းကလနားလို့ လုပ်ထားတာလေးတော့ ရှိတာပေါ့နော်။ ဒါ-ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ဂျပန်ရဲ့ စည်းကမ်းကလနားက အဲ - လူတစ်ယောက်ကို လေးစားအပ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုဆိုရင် ခါးချိုးပြီးတော့ အလေးပြုတာပဲ မဟုတ်လားနော်။

ဒါဆိုရင်တော့ ဗမာမှာတော့မရှိဘူးပေါ့နော်။ အင်္ဂလိပ်ရဲ့ စည်းကမ်းကလနားလို့ဆိုရင်ကတော့ လူတစ်ယောက်ကို လေးစားရတယ်ဆိုရင်လည်း လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တာပေါ့နော်။ ဒါလည်း အင်္ဂလိပ်ရဲ့ စည်းကမ်းကလနားပဲ-ဒါ။ တကယ်တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိနေတဲ့ လူအားလုံးရဲ့စည်းကမ်း ကလနားမဟုတ်ဘူး။ အဲ-ဂျပန်ရဲ့ စည်းကမ်းကလနားကလည်း အဲဒီတိုင်း ဂျပန်တို့ရဲ့ စည်းကမ်း ကလနားပဲလို့ ပြောရမှာပဲပေါ့နော်။ အဲလိုဆိုတော့ လူ့စည်းကမ်းကလနားက ကိုယ့်ဒေသရဲ့ စည်းကမ်းကလနားပဲ။ ပြောကြရမယ်ပေါ့။ တကယ်သိဖို့ သိပ်မလွယ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးကြီး လူ့သမိုင်းကြီးကို ပြန်ပြီးတော့ လေ့လာကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ လူတွေကတော့ နိုင်တဲ့လူက ဒါ-အနိုင်ယူတာပဲပေါ့။ နိုင်တဲ့လူကို မှန်တယ်လုပ်တာ။ ရှုံးတဲ့လူကတော့ ဒါ-မမှန်တာလုပ်လိုက်တာ။ အဲ-အဲဒီလိုမျိုးလိုဆိုတော့ လူ့စည်းကမ်းကလနား တယ်မပေါ်ဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။

တကယ်တော့ လူမှာကတော့ စည်းကမ်း ကလနားတော့ ရှိရမှာပေါ့။ ဥပမာ တို့ဘုရားနဲ့ ခေတ်ပြိုင်လောက် ဆိုကရေးတီးတို့ဆိုတာတွေ ပေါ်ပါတယ်ကွာ။ ဂရိမှာပေါ့နော်။ ပေါ်တော့သူတို့လည်း လူ့စည်းကမ်း ကလနားကို တော်တော်လိုချင်တဲ့ ပုံရှိတယ်ဗျ။ သူ့ရဲ့ ဒီဆွေးနွေးချက်တွေကို ဖတ်ရ၊ မှတ်ရတာဆိုလို့ရှိရင် လူရဲ့ ဂုဏ်ရည်သိက္ခာဆိုတာ ဘယ်ဟာလဲလို့ ဆိုတာတို့ပေါ့နော်။ ဒါတွေဆိုရင် သူ တော်တော်ကြီးဆွေးနွေးခဲ့တယ်လို့ပြောရမှာပေါ့။ လူရဲ့ ဂုဏ်ရည်သိက္ခာဆိုတာ ဂုဏ်ပြောင်ပြီးတော့ နေနေတဲ့သူဟာ ဘယ်လိုလေးကြောင့် သူ့ဂုဏ်ပြောင်ပြီးနေရတယ်။ အဲ-အဲဒီလိုမျိုးပေါ့နော်။ ဘယ်သူတွေ ဂုဏ်ပြောင်နေတာကြတော့ ဘယ်လိုလဲ။ အဲဒီဂုဏ်ပြောင်နေတဲ့ သူတွေရဲ့ အားလုံးပေါင်းကို သူစစ်ပြနေတဲ့ သဘောပေါ့။

ဒါဆိုရင်တော့ လူ့စည်းကမ်း ကလနား ရှာတာလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့လိုဆို တို့ဘုရားဆိုလို့ရှိရင် တကယ်တော့ တို့ဘုရားနဲ့ တခြားသူတွေနဲ့ရဲ့ ခြားနားချက်ဟာ လူ့စည်းကမ်းကလနားကို တို့ဘုရား ဖော်နိုင်ခဲ့တာလေးပေါ့။ အမှန်တခြားသူတွေက ဘာသာရေးရဲ့ ဟိန္ဒူတွေရှိတယ်။ မူဆလင်တွေရှိတယ်။ ခရစ်ယာန်တွေရှိတယ်။ ဂျူးတွေရှိတယ်။ ဂလိုဘယ်စတာတို့ဆိုတဲ့ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီ-အီရတ်တို့ ဘာတို့မှာ တော်တော်ကိုလည်းပဲ ထွန်းထွန်းကားကားတွေပဲကွဲ့။ ဒါ-ရဲ့ခဲ့တယ်။ ဘာသာတွေ အများကြီးရှိတယ်လို့ ပြောကြပါစို့နော်။

အဲ-ဘာသာတွေ အများကြီးကလည်းပဲ တကယ်တော့ လူ့ စည်းကမ်း ကလနား ဖော်တာတွေချည်းပဲ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဖော်တာတွေ အားလုံးကို ပြန်ပြီးတော့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ တို့ဗုဒ္ဓကလွဲပြီးတော့ ကျန်တဲ့သူတွေလည်းပဲ လူ့စည်းကမ်းကလနား ဖော်တာ။ တို့ဗုဒ္ဓလည်း လူ့စည်းကမ်း ကလနားဖော် တာ။ တို့ဗုဒ္ဓကလွဲပြီးတော့ ကျန်တဲ့ သူတွေအားလုံးရဲ့ ဖော်တဲ့စည်းကမ်း ကလ နားက တကယ်တော့ တို့ ဗုဒ္ဓနဲ့လည်းပဲ အတူတူတော့ အတူတူလိုလိုပဲပေါ့နော်။ ဥပမာ လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်ကို မထိပါးဖို့ မစော်ကားဖို့တို့ ဒီလို တွေပဲ ဖြစ်မှာမဟုတ်လားကွာနော်။ ကွန်ဖြူးရှပ်တို့ ဘယ်သူတို့ဆိုတဲ့ ဒီတရုတ် ရဲ့ လောင်ဇူးတို့ဘာတို့ဆိုတာလည်းပဲ ဒါ-တို့ဘုရားနဲ့ ခေတ်ပြိုင်လောက်တွေ ပဲနော်။ ဘုရားနဲ့တောင် သူတို့ကွန်ဖြူးရှပ်တို့ဆို နည်းနည်း စောသေးတယ်လို့ ပြောရမှာနော်။

အဲ-သူဆိုရင်လည်းပဲ အဲ့ဒီလိုပဲ လူ့ကျင့်ဝတ်တွေ လိုက်နာရမယ့် စည်းကမ်း ကလနားတွေ ပြောတာပဲ။ သူတို့လည်းပဲ ဘာဖြစ်သလဲဆိုရင်တော့ အဲ့ဒါတွေကို ဘာကြောင့်လိုက်နာရတယ်လို့ ပြောတဲ့အပိုင်းကျတော့ ခြားသွား တာပဲ။ ခရစ်တော်ဆိုရင်လည်း လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်ကို ကြင်နာ ဖို့၊ လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်ကို တစ်ခါတည်း မစော်ကားဖို့၊ အဓိက ဒါ-ပြောသွားတာပဲ။ တို့ဗုဒ္ဓနဲ့ အတူတူပဲလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ နောက်အဲ့ဒီလို မျိုးလေး တူညီချက်ပေါ်မှာမှီပြီးတော့ ဘာသာတရားတွေက အတူတူပါပဲ။ ဘာ သာတရားတွေက အတူတူပါပဲနဲ့ ဟော. . အဲ့ဒီဆီကို ရောက်ရောက် သွားတာ ပေါ့နော်။

တကယ်တော့ ခရစ်တော်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မိုဟာမက်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခုနက ပြောခဲ့ တဲ့ ဒီလောင်ဇူးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကွန်ဖြူးရှပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့နော်။ တော်တော်စောစော

ကတည်းက ပေါ်ခဲ့တဲ့ ဒီဘာသာတရားတွေပဲ ဖြစ်ဖြစ် အကုန်လုံးကတော့ လူ့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာတွေကိုပြောသွားတာပဲ။ လူ့ရဲ့ကိုယ် ကျင့်သိက္ခာတွေ ပြောသွား ပေမယ့် လူ့ကိုယ့်ကျင့် သိက္ခာတွေကို ထားရခြင်းရဲ့အကြောင်း။ ဘာကြောင့် ဒီ-လူ့ကိုယ့်ကျင့် သိက္ခာက ကျင့်ရတာတုန်းလို့ဆိုတာပေါ့နော်။

လူ့စည်းကမ်းအကြောင်းပြောကြရဦးမယ်

ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်ကျင့်သိက္ခာဆိုင်ရာ လူ့စည်းကမ်း ကလ နားဆိုင်ရာ ဒဿနပေါ့။ လူ့စည်းကမ်းကလနားဆိုင်ရာ အမြင်ပေါ့နော်။ ဘယ် လို မြင်ပြီးတော့ ဒီစည်းကမ်းလိုက်နာရမှာတုန်း အဲ-အဲဒီဟာ ပြောတဲ့အခါ ကျတော့ ဗုဒ္ဓနဲ့ခြားသွားတာပဲဗျ။ ကျန်တာကတော့ စည်းကမ်းကလနားကတော့ အတူတူပဲလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ကွာတာပေါ့။ နည်းနည်းပါးပါးကလေးတော့ နည်းနည်းပါးပါး လေးကွာတယ်ဆို. . . တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဆို **မုသာဝါဒါ. . . ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိရာမိ** လိမ်လည်လည့်ပတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ အဓိပ္ပါယ် ကတော့နော်။ အမယ်-ခရစ်ယာန်မှာလည်း **မုသာဝါဒါ ဝေရာမဏိ** ပဲဗျ နော်။ သူတို့လည်း လိမ်လည်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ပဲ။ ဒါပေမယ့်လို့ လိမ်လည်ခြင်းကို ဘယ်လိုလိမ်လည်းတာကို ရှောင်ကြဉ်ရမှာတုန်း ဆိုရင်. . . အပျော်အပျက်ကလေးတောင် အပြောင်အလောင်လေးတောင် မလိမ်ပါနဲ့။ ငါတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကပြောပြီပေါ့နော်။

ခရစ်ယာန်ကတော့ ဘာပြောလဲဆိုရင်တော့ တရားရုံးမှာ မဟုတ် မတရား ထွက်ဆိုတာနဲ့ . . . သက်သေမထူပါနဲ့ သူက ဒီလိုပြောတယ်ဗျနော်။ မဟုတ်မတရား သက်သေခံတယ်ဆိုတာ လိမ်လည်တာပဲမဟုတ်လား။ ဟော့ဒီ လူက ခိုးတယ်။ ကိုယ်လည်း မြင်တယ်။ ဒါ ကြောင့်မို့လို့ ခိုးတာရဲ့ခံရတဲ့ တရား လိုကနေပြီးတော့ တရားရုံးမှာ ဒီလူခိုးတာကို ဒီလူလည်း သိပါတယ်လို့ သက် သေကိုပြောတာ။ သက်သေကို ခိုးတဲ့သူက ပိုက်ဆံပေးထားတယ်။ ပိုက်ဆံပေး ထားတယ် ဆိုတာ သူကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ အနေအထားရောက်အောင် ပေးထား တယ်ပေါ့နော်။

ပေးထားတော့ တရားရုံးမှာကျတဲ့အခါကျတော့ မောင်မင်းကို တရားလိုက နေပြီးတော့ ဒါ-ဒီလူခိုးတာကို မြင်တယ်လို့ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောပါ

တယ်။ တကယ် မြင်သလားပေါ့။ ကျနော် မမြင်ပါဘူး ခင်ဗျာလို့ ပြောလိုက်မယ် ဆိုပါတော့..။ ဒါဆိုရင်တော့ ဒါ-မတော်မတရား သက်သေခံတာလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။ ဒါ-လိမ်တာပဲလေ-ဒါ။ အဲ-ခရစ်ယာန်က လိမ်တယ်ဆိုတာ အဲ့လိုမျိုးလို ပြောတယ်။ မဟုတ်မတရား သက်သေခံတာမျိုးလုပ်တာကို လိမ်တယ်လို့ပြောတာပေါ့နော်။ အဲ-တကယ်တော့ တို့ဗုဒ္ဓဘာသာကျတော့ လိမ်တယ်ဆိုတာ မဟုတ်မတရား သက်သေခံတာတင် မဟုတ်ဘူး။ ကျန်တဲ့ ကိုယ့်အိမ်၊ ကိုယ့်ယာကလေးတွေမှာ တစ်ခါတစ်ခါ သူ့လည်း သိပ်သိစေဖို့ မလိုတာနဲ့မို့လို့ ကိုယ်ပြောနေတာ ဘာပြောတာတုန်းလို့ မေးလိုက်လို့ရှိရင် ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးကွာ..။ လို့ ဒီမျိုးလိုတွေပြော လိုက်တာကလေးတွေလည်း ရှိတယ်မဟုတ်လားနော်။

တကယ်တော့ ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောတာကတော့ ကိုယ်ပြောတဲ့ စကားကတော့ ဘာမှမဟုတ်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဘာမှမဟုတ်တာ မဟုတ် ပေမယ့်လို့လည်းပဲ မင်းနဲ့ကတော့ ဘယ်လိုမှ မပတ်သက်တာ မင်းသိဖို့ရန် လည်းဖြစ်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ဘာမှ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တာ။ အဲ-ဘာမှ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောလိုက်ရင်တောင်မှလည်း လိမ်တာဖြစ်သွားပြီလို့ တို့ဗုဒ္ဓ ဘာသာကတော့ အဲ့လိုပြောတာပေါ့နော် အဲ့လောက်ကလေးတော့ခြားတယ် .. ဟုတ်ပြီနော်။

အဲ-မသတ်ရဘူးလို့ တို့ဗုဒ္ဓဘာသာက ပြောတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာက မသတ်ရဘူးလို့ဆိုတာ ခြင်ကောင်၊ ယင်ကောင်ကစပြီး မသတ်ရ ဘူးဗျာ။ အဲ-အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ပြောနေတယ်ပေါ့နော်။ အဲ-ခရစ်ယာန်တို့ဆိုတာကျတော့ မသတ် ရဘူးဆိုတာ လူနဲ့ လူအချင်းချင်း မသတ်ရဘူးပြောတာ။ ကျန်တဲ့ (Animal) လို့ဆိုတဲ့ အကောင်တွေကတော့ ဒါ-သူတို့ဘုရားကနေပြီးတော့ ဒါ-ပညတ် ခဲ့တဲ့ထဲမပါဘူးလို့ ဆိုတာမျိုးနဲ့ပေါ့နော်။ မိုးကို ကျောပေးတဲ့ သတ္တဝါဆိုလို့ရှိရင် ဘုရားက လူတွေစားဖို့အတွက်တောင်မှ ထားခဲ့တာမျိုးလိုလိုထိ အနက် အဓိပ္ပာယ်တွေ ဖော်ပေးကြတာပေါ့နော်။ ကမ္ဘာ့ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုပြီး အဲ့လိုမျိုး များတောင် ပြောတာဆိုတော့..။ ဒီတစ်ကမ္ဘာလုံးကနေပြီးတော့ စားဖို့ သောက်ဖို့ အတွက် ဒါတွေကဖြစ်နေတာပါလို့ဆိုတာမျိုးထိ သူတို့မှတ်ယူထားတဲ့ အခါကျ တော့ ဒါကတော့ သတ်တာရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖော်တာလေးလည်း နည်းနည်း ခြားတာပေါ့။

ဟိန္ဒူနဲ့ တို့ဗုဒ္ဓဘာသာက နည်းနည်းတူနေတယ်။ ရိုးရာဗုဒ္ဓ ဘာသာ ပြောတာနော်။ ကျန်တဲ့ ခရစ်ယာန်တို့ မူဆလင်တို့ကလည်း သူတို့ကလည်း ညီအကိုတွေဆိုတော့လည်း သူတို့ကလည်း နည်းနည်းတူတယ်။ အဲ-အဲဒီ လိုမျိုးလိုရှိတယ်။ သတ်တာရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ် နည်းနည်းဖွင့်တာခြားတယ်။ ခိုးတာရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကလည်း နဲ့နဲ့ခြားမှာပဲ။ လိမ်တာရဲ့ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကလည်း နဲ့နဲ့ခြားတယ်။ အဲ-ခြားပေမယ့် တကယ်တော့ မလိမ် ကောင်းဘူး။ မသတ်ကောင်းဘူး။ မခိုးကောင်းဘူးဆိုတာ . . ဟုတ်ပြီ . . မလိမ် ကောင်းဘူး။ မသတ်ကောင်းဘူး။ မခိုးကောင်းဘူးလို့ဆိုတာ . . ဘာကြောင့် မလိမ်ကောင်း တာတုန်း။ ဘာကြောင့် မသတ်ကောင်းတာတုန်း။ ဘာကြောင့် မခိုးကောင်းတာတုန်းလို့ဆိုတော့ ခရစ်ယာန်ကပြောတယ်။ ဒါ-ဘုရား သခင်ကနေ ပညတ်ထားခဲ့တာဖြစ်တဲ့အတွက် အဲ-မကျူး လွန်ကောင်းတာ။ ဟော-သူတို့ဒီလိုပြောတယ်။

ဘုရားသခင်ကနေပြီးတော့ ဒါကို မလုပ်ရဘူးလို့ ပြောထားခဲ့တာဖြစ် တဲ့အတွက် မလုပ်ကောင်းဘူး။ သူတို့ရဲ့ ဒဿနကတော့ ဘုရားသခင်ဖြစ်မယ်။ ဘုရားသခင်က မသတ်ရဘူးဆိုလို့ မသတ်တာ။ ဘုရားသခင်က တို့ကို ဖန်ဆင်း ထားတာ။ အဲ-တစ်ခါ သူဖန်ဆင်းထားတဲ့ တစ်ခြားလူတစ်ယောက်ကိုလည်းပဲ ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းထားတာဖြစ်ပါလျက်နဲ့ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ဖျက်စီးလိုက် မယ် ဆိုရင် ဘုရားသခင်ကိုလည်း စော်ကားရာရောက်မယ်။ ဘုရား သခင် က မသတ်ရဘူးလို့တောင်လည်း ဥပဒေပညတ်ထုတ်ထားခဲ့တာ။ သူ့ လည်း ကျူးကျော်ရာရောက်တယ်။ အဲလိုဖြစ်တဲ့အတွက် မသတ်တာ ဒါ-ခရစ်ယာန်တို့ မူဆလင်တို့ရဲ့ ဒါ-မသတ်ရခြင်း အမြင်ပေါ့နော်။

ဟိန္ဒူရဲ့ မသတ်ရခြင်းအမြင်က ဘယ်လိုတုန်းဆိုတော့ ဟိန္ဒူက လူထဲ မှာတဲ့ အတ္တရှိတယ်။ အဲဒီအတ္တဟာ လူသေသွားရင်သွားမယ်။ အဲဒီအတ္တက မသေဘူးတဲ့။ လူသေရင် အတ္တကထွက်သွားမယ်။ တို့ဗမာတွေပြောတဲ့ အသက် ထွက်တယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့နော်။ အဲ-ထွက်သွားမယ်လို့ပြောတယ်။ အဲလိုပဲ . . ။ တစ်ခါလူမှမဟုတ်ဘူး။ တစ်ခြား အကောင်ပလောင်တွေ၊ ခွေးတို့ နွားတို့လည်းပဲ သူတို့သေရင် သေသွားမယ် . . ဓါးနဲ့ခုတ်သတ်လိုက်လို့ သေရင်လည်းသေသွား မယ်။ သူ့ဘာသာသူ ရောဂါဘယရပြီး သေရင်လည်းသေသွားမယ်။ သူတို့

ထဲမှာ အတ္တရှိတယ်တဲ့ သူတို့အတ္တကလည်း မသေဘူးတဲ့။ အဲ့ဒီခွေး၊ အဲ့ဒီနွား
သေသွားလို့ရှိရင် အဲ့ဒီအတ္တထွက်သွားမယ်။ အဲ့ဒီလိုပြောတယ်-ဒါ။

အဲ့တော့ အဲ့ဒီအတ္တက လူအမေဗိုက်ထဲသွား ဝင်ရင် မွေးလာရင် လူ
လေးဖြစ်မယ်။ လူရဲ့အတ္တကလည်းပဲ ခွေးအမေရဲ့ဗိုက်ထဲ သွားဝင်ရင် မွေးလာ
ရင် ခွေးဖြစ်မယ်။ သူက အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုပြောတယ်။ အဲ့ဒီတော့ ဆိုလိုတာ
ကတော့ . . မသတ်ကောင်းဘူးလို့ဆိုတာ ဘာဖြစ်လို့ မသတ်ကောင်းတာ
လဲလို့ဆိုလို့ရှိရင် အတ္တကို ဒါ-ကိုယ့်ရဲ့ ဆိုးယုတ်တဲ့ လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့အတွက်
ဒီအတ္တခံရမှာ ကိုယ်ယုတ်တာ လုပ်လိုက်ရင် ကိုယ်ခံရမှာ။ သူကအဲ့ဒီလို
ရှေးဘဝ၊ နောက်ဘဝနဲ့ ဆက်လက်ပြီးသကာလ မသတ်ကောင်းတာလို့ အမြင်
ဖြစ်တယ်ပြတယ်ဗျာ။

အဲ-ဆိုလိုတာကတော့ မသတ်ကောင်းဘူး။ မခိုးကောင်းဘူးနဲ့ဆိုတာ
တွေကို သူတို့ကတော့ ဘဝအစဉ်အဆက်တွေနဲ့ သွားလာပြီး တော့ဖြစ်ပွား
တဲ့အခါမှာ ကိုယ်သာယုတ်ညံ့တဲ့ လုပ်ငန်းကို လုပ်လိုက်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ်က
ယုတ်ညံ့တဲ့ဘဝရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် မလုပ်ကောင်းဘူး။ အဲ့လိုမျိုးလို ဟိန္ဒူက
ပြောတယ်ပေါ့နော်။ တို့ရိုးရာ ဗုဒ္ဓဘာသာကလည်း ခင်ဗျားတို့လည်းဒီတိုင်းပဲ
သိခဲ့မှာပါနော်။ ဒီတိုင်းပဲ သိခဲ့မှာ။ တကယ်တော့ တို့ဗုဒ္ဓက အဲ့လိုမျိုးလို သိပြတာ
မဟုတ်ဘူး။ တို့ဗုဒ္ဓကတော့ ဘာပြောသလဲဆိုရင် မသတ်ကောင်းဘူး။ ဘာဖြစ်
လို့ မသတ်ကောင်းသလဲ။ ဘာဖြစ်လို့မသတ်သင့်သလဲ။ တကယ်ကတော့ သတ်
လိုက်ရင်တဲ့ ကိုယ်ကသတ်သူဖြစ်သွားမှာ ဒီလိုပြောတယ်ပေါ့နော်။ တကယ်လို့
မခိုးကောင်းဘူး။ ခိုးလိုက်ရင်ဘာဖြစ်မှာတုန်း ခိုးလိုက်ရင် ကိုယ်က ခိုးသူဖြစ်
သွားမှာ အဲ့ဒါလည်းနော် မမြင်ကြဘူးနော်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်တော့ ကိုယ်ခိုး
လိုက်လို့ ခိုးသူအဖြစ်ခံရတာလည်း မမြင်ဘူး။ ကိုယ်သတ်လိုက်လို့ သတ်သူ
အဖြစ်ခံရတာလဲ မမြင်ဘူး။ ကိုယ် မှားလိုက်လို့မှားသူအဖြစ်ခံရတာလဲ မမြင်ဘူး။
မမြင်တဲ့အတွက် ဒါ-တကယ့်ကမ္ဘာမှာ ဘယ်သူမှမပြောခဲ့တာပဲ။

တို့ဗုဒ္ဓရှင်မြတ်တစ်ယောက်တည်း အဲ့ဒီဟာကို ပြောခဲ့တာနော်။ အဲ့ဒါ
ကတော့ . တော်တော်မြုပ်တယ်လို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ . .
ဆိုလိုတာဟာတော့ဖြင့် တို့ဗုဒ္ဓဘုရားက မသတ်ကောင်းဘူး ပြောတယ်။ မခိုး
ကောင်းဘူး ပြောတယ်။ မလိမ်ကောင်းဘူး ပြောတယ်။ လိမ်ရင်၊ သတ်ရင်၊
ခိုးရင်၊ မှားရင် ဘာဖြစ်မှာမို့လဲလို့မေးရင် အေး . . လိမ်သူဖြစ်သွားမှာ ခိုးသူ၊

သတ်သူ၊ မှားသူဖြစ်သွားမှာလို့ . . . ဟော-အဲ့ဒီလိုမျိုးလို သူကပြောတယ် ပေါ့နော်။ ဘယ်သူနဲ့မှ မတူတော့ဘူး အဲ့ဒါကတော့။ ဘယ်သူနဲ့မှ မတူတော့ဘူး။

ခရစ်ယာန်ကတော့ ဘုရားသခင်ကနေပြီးတော့ အမျက်တော် ရှုမှာစိုးလို့ . . . မူဆလင်ကလည်း ဒီနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ဘုရားသခင် ကနေပြီးတော့ ဒဏ်ခတ်တာကို ခံရမှာစိုးလို့။ ဟိန္ဒူကတော့ ဘာဖြစ် တုန်းဆိုရင် ဟိန္ဒူကတော့ နောင်ဘဝမှာ ကိုယ်ခံရမှာစိုးလို့။ အဲ-မသတ်ကောင်းတာ၊ မခိုး ကောင်းတာ၊ မလိမ်ကောင်းတာနဲ့ ဒီလိုမျိုးတွေ ပြောတယ်ပေါ့နော်။ တို့ဗုဒ္ဓက တော့ ဘုရားသခင်ကနေပြီးတော့ တို့ကို ဒဏ်ခတ်မှာ စိုးရိမ်လို့လည်း မဟုတ် ဘူး။ နောင်ဘဝမှာ တို့ဆိုးဆိုး ဝါးဝါးတွေ ဖြစ်ရမှာစိုးလို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ တို့အခု ခိုးလိုက်၊ လိမ် လိုက်၊ သတ်လိုက်၊ ဖြတ်လိုက်လို့ရှိရင် တို့ပဲခိုးသူ၊ သတ်သူ၊ လိမ်သူ အခုချက်ခြင်း ဖြစ်သွားမှာပေါ့နော်။ ဆိုလိုတာကတော့ ကလေးတွေ ကို ဖုန်ထဲမှာထားရင် ကလေးမကစားနဲ့လို့၊ ဖုန်ထဲမှာ မင်းမဆော့နဲ့လို့ ပြောမယ် ပေါ့နော်။ ဘာဖြစ်လို့ ဖုန်ထဲမှာ မဆော့နဲ့လို့ ကလေးကို ပြောတာလဲလို့ဆိုရင် မင်းနောင်ဘဝကျ ဘာဖြစ်မတုန်းလိုလို့ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဘုရားသခင်ကနေ ပြီးတော့ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရလိမ့်မယ်လို့လည်း မဟုတ်ဘူးနော်။

ဘာဖြစ်လို့ ဖုန်ထဲမဆော့ရမှာလဲဆိုရင် မင်းပေကျန်တော့မှာပေါ့။ ဖုန်လူးသွားမှာပေါ့လို့ . . . ဒီလိုမဟုတ်လား နော်။ ဖုန်လူးမှာစိုးရိမ်လို့ ဖုန်နဲ့ မဆော့ နဲ့လို့ပြောတာ။ အညစ်အကြေးတွေကို မကိုင်တွယ် နဲ့လို့ပြောတာ . . . အညစ် အကြေးတွေ မင်းပေကျန်ပြီးသကာလ ရောဂါဘယတွေဖြစ်မှာစိုးလို့ အညစ် အကြေး မကိုင်နဲ့လို့ ပြောမှာနော်။ တကယ့် အဲ့ဒီဟာနဲ့ တူတူပဲဗျ။

အခုလည်းပဲ မင်းမလိမ်နဲ့နော်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို မင်း လိမ်သူ ဖြစ်မ ဆိုးလို့ . . . မပြောဘူးနော်။ တို့ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ မပြောဘူးနော်။ အဲ-သမီးတို့ဆို ပြောတော့ပြောတာ . . . ကိုယ့်ခလေးလေးတွေဆိုရင် မလိမ်ရဘူး သမီးရဲ့ပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ကိုယ်က လူလိမ်ဖြစ်သွားမှာ။ ဒီလိုပြောရမှာပဲ မဟုတ် လား။ ကလေးဆိုတာလည်း လိမ်တတ်တယ်လို့ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ကလေး ဆိုတာ အားမရှိဘူး မဟုတ်လား။ အားမရှိတော့ . . . လူကြီးက ဘာလုပ်ပေးစမ်း လို့ ခိုင်းလိုက်လို့ရှိရင် ကလေးက အားမရှိတော့ လုပ်ရတာပင်ပန်းတယ်ကွဲ့။ ပင်ပန်းတော့လည်း ပန်းတဲ့လုပ်ငန်းဆိုတာ ဘယ်သူမှ မလုပ်ချင်ဘူး။ မလုပ်ချင်

တော့လည်း မလုပ်ချင်ဘူးလို့ ပြောလိုက်ရင်လည်း ဒုန်းတိုက်ပြီး ပြောလိုက်တာဆိုတော့ အဖေကလည်း ရိုက်ချင်ရိုက်မှာဆိုတော့ သူကနေလိမ်ရမှာပေါ့။ ဟာ-ဘာဖြစ်တယ်၊ ညာဖြစ်တယ်နဲ့ သူပြောရမှာပေါ့။ လိမ်တာဟာ အဲ့ဒီကနေပြီး စတာနော်။

တကယ်တော့ ကလေးလိမ်တယ်လို့ဆိုတာ ကလေးမနိုင်တဲ့ ဝန်ကို ကလေးကို ပေးမိတဲ့အခါကျတော့ ကလေးမလုပ်ချင်တဲ့ဟာကို ကလေးကို လုပ်ခိုင်းမိတဲ့အတွက် ကလေးကနေပြီးတော့ မလုပ်ချင်ဘူးလို့လည်း မပြောနိုင်တာဆိုတော့ သူမှာ ဥပါယ်တမျှင် လိမ်လိုက်ရတာနော်။ အဲ-အဲ့လိုမျိုးလိုဆိုတော့ ဒါ-မလိမ်နဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။လိမ်ရင်ဘာဖြစ်မှာလဲ။ လူလိမ်ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ မခိုးနဲ့။ ခိုးလို့ရတာနဲ့ မကာအောင် ရတဲ့ပစ္စည်းလေး သုံးရတာက နဲ့နဲ့ . . ကိုယ်က သူခိုးဖြစ် သွားလို့မို့လို့ နောက်ကို ထပ်ခါထပ်ခါ ခိုးမိ။ ခိုးမိပြီးတော့ ခိုးချင်တဲ့ စိတ်ကို ဖိသိပ်လို့မရဖြစ်ပြီးသကာလ ကိုယ့်မှာတော်တော် ဆိုးဝါးသွားမှာပေါ့ ။ ဒီလိုပြောရမယ်။

ကလေးကို ဖုန်ထဲ မဆော့နဲ့လို့ ပြောတာနဲ့ အတူတူပဲလို့ ပြောရမှာနော်။ ဥပမာ. . ဦးဝင်းရဲ့သားလေး ဒီနားရှိတုန်းက သူတို့ကလည်း ကျုပ်ကျောင်းက ရေကန်ထဲကို ရေဆင်းဆင်း ချိုးကြတယ်။ မချိုးနဲ့ပေါ့. . ဒီရေကန်လေးက တိမ်တိမ်လေး။ အောက်ကလည်း ရွှံ့နွံကလည်းအများကြီး. . သူတို့ချိုးလိုက်ရင် နောက်ကုန်မှာပေါ့။ ကျုပ်ကန်က ရေနောက်ကုန်မှာကို စိုးရိမ်တာထက် သူတို့ကို နောက်ကျိတဲ့ရေတွေက သူတို့ ကိုယ်ပေါ်မှာပေးသွားမှာ။ ရေချိုးတယ်ဆိုတာက တကယ်တော့ သန့်ရှင်းသွားအောင်လို့ ချိုးတာပဲ။ အခုတော့ အဲ့ဒီ ရေချိုးလိုက်ကာမှ သူကပိုညစ်ပတ်သွားမှာလို့ဆိုတော့ ရေမချိုးစေချင်ဘူးပေါ့။ ရေမချိုးနဲ့ ဒီလိုမျိုးလိုပြောတာပေါ့နော်။ တကယ်. . ။ အဲ့ဒီကလေးကို ဆုံးမတဲ့အတိုင်းလိုလိုပဲ ဘုရားရှင်ဆုံးမတာနော်။ သိပ်သိကြဖို့ ကောင်းတာပဲ။

ဒါပေမယ်လည်း သိဖို့ကလည်း သိပ်ခက်တာပဲလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ ကိုယ်ဖြစ်တာကိုယ်မှ မသိတာကြီးကို သိအောင်လည်းပဲ သမီးတို့လည်း ပြကြနော်။ တကယ်ကိုပဲ လိမ်လိုက်လို့ လူလိမ်ဖြစ် သွားတယ်လို့ဆိုရင် လူလိမ်ဖြစ်သွားတဲ့အတွက် ဘာတွေဆက်ဖြစ် နေတယ်လို့ဆိုတာကို သမီးတို့လည်း မြင်အောင်ကြည့်ကြနော်။ အဲ -စကားတွေကို မချီမမြန်နဲ့ မချေမငန် ပြော

အမှန်အတိုင်းကတော့ တို့ဗုဒ္ဓက ဘာသာတရားရဲ့ အသိမဟုတ်ဘူး။ ဘာသာတရားဆိုတာက အစောကပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ဘာမှ မမြင်ဘဲနဲ့ ယောင်တောင်တောင်နဲ့ လုပ်ကြရတာ။ ဒါပေမယ့် လုပ်တော့ ဘာလုပ်တုန်းဆိုရင် ဒီစည်းကမ်း ကလနားလုပ်တာပဲ။ စည်းကမ်း ကလနားကို ကောင်းစေချင်တယ်လေ။ ကောင်းစေချင်တော့လည်း သူတို့လည်းပဲ နည်းလမ်းတွေ ထွင်ကြရတာပေါ့။ ဘုရားသခင်တို့ ရှေးဘဝ၊ နောက်ဘဝတို့ပေါ့နော်။ နည်းလမ်းတွေ ထွင်ကြရတာပေါ့။ တကယ်တော့ သူတို့ မမြင်ဘူး။ အဲဒီဟာတွေက သူတို့ရဲ့ ကြံဆ ချက်ပဲဗျ။ အဲ-ဒို့ဗုဒ္ဓကတော့ သူတရားဟာ **အတတ္ထဝစရ** တဲ့ တတ္ထလို့ ဆိုတဲ့ ကြံဆချက်ရဲ့ အာရုံမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုမျိုးလို ပြောတာ ပေါ့နော်။ အဲလိုဆိုတော့ ဘာသာတရားစာရင်းမဝင်ဘူး။ မဝင်ပေမယ့် ဒီကနေ့တော့ တို့ဗုဒ္ဓလည်း ဘာသာဆိုပြီးတော့ဖြစ်နေကြတယ်။ ကွန်ဖြူးရှပ်တို့တောင် သူတို့လည်း ဘာသာလို့ဒီလို ပြောရတာပေါ့နော်။ ဟိန္ဒူဘာသာ၊ ဗျင်တိုဘာသာနဲ့ ဒီလို ပြောရတာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီဘာသာတရားတွေထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ ဘာသာတရားကတော့ ခုနကပြောတဲ့အတိုင်း ဘာသာတရား စာရင်းမဝင်ဘူးဆိုတဲ့အတိုင်း တကယ့် တို့လူရဲ့ဖြစ်ရပ်ကို လူဖြစ်ရပ်ကို

လူက စိမ်းလွန်းလွန်းလို့သာ မသိတာလို့ ပြောရမယ်။ လူ့ဖြစ်ရပ်ပဲ ပြောခဲ့တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ တကယ့် လူ့စည်းကမ်းကလေးကို ဒါပြော ပါလို့ဆိုရင် လူချင်းလူရဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ ဘယ်စည်းကမ်း ကလေးကို လိုက်နာရမလဲလို့ ပြောပါလို့ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်သူမှ သိပ်သေချာရေ ရာအောင် မပြောနိုင်ဘူးလို့။ မင်း-ငဲ့ပါဦးဆိုတဲ့ဟာမျိုးလေးနဲ့ပေါ့။ စဉ်းစား ပါဦး မယ်ကွာလို့ ဆိုတာမျိုးလေးနဲ့ ပြောရမှာပေါ့။ ဟာ-မင်းရဲ့ ညာဘက်လက် ပြစ်မ်း ပါလို့ဆိုရင် ညာဘက်လက်ကို တန်းပြနိုင်သလို စည်းကမ်းကလေးကို တန်းပြီး မပြနိုင်ဘူး။

အဲ့တော့ ကိုတိုးတို့ကတော့ အဲ့လိုမျိုးလို မဖြစ်ပါစေနဲ့တော့လို့ ဒီလို ပြောရမှာနော်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုလို့ရှိရင် တို့ပြောကြတယ်လို့ ဆိုတာက တို့ညာ ဘက်လက်ရှိသလိုမျိုး ရှိနေတာကို ပြောရမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် လူ့စည်းကမ်းဆိုတာ တို့ကျက်ထားတာ မှတ်ထားတာဆိုရင်တော့ မေ့သွား တယ် ဆိုတာလည်း ရှိရင်ရှိမှာနော်။ အခုဟာကတော့ ကျက်ထားတာ မှတ်ထားတာ ကလည်း မဟုတ်ဆိုတော့ လူထဲမှာ တကယ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ဟာကို တို့ရင်ဘတ် ထဲမှာ နှလုံးရှိတယ်ဆိုတာ တို့မမေ့ဘူး။ တို့ရင်ဘတ်ထဲမှာ အသည်းရှိတယ်ဆို တာလည်း တို့မမေ့ဘူး။

အဲ့လိုမျိုးလိုပဲ တို့ကိုယ်ပေါ်မှာ ခိုးရင် သူခိုးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတဲ့ဟာလည်း ပဲ လူမှာအမှန်တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ဟာကို ကိုသိတာဆိုတော့ မမေ့ဘူးလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့လိုပဲ လိမ်ရင်လူလိမ်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတာလည်းပဲ ကိုယ်မှာ တကယ် ဖြစ်နေတဲ့အဖြစ်ကို ကိုယ်က သိရတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါ-မမေ့ဘူးကွ။ ဒါမမေ့တော့ ကိုယ်က သူခိုး အဖြစ်ခံနိုင်လို့လား။ ကိုယ်ခိုးမယ် ဆိုရင်ပေါ့နော်။ ပစ္စည်းတစ်ခုခုရချင်မှာပေါ့။ ကိုယ်က ဘယ်လိုမှမလုပ်နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းဆိုရင် ခိုးမှုကိုရဲ့ အနေအထားရှိတဲ့ ပစ္စည်းဆိုရင် ခိုးချင်စိတ်ပေါက်မှာပဲ။ ဒီလိုဆိုရင် အဲ့ဒီပစ္စည်းရတာနဲ့ သူခိုးအဖြစ်ရတာဟာ ဘယ်ဟာက မြတ်သလဲလို့ ဒီလိုကြည့် ရမှာပေါ့နော်။ တကယ်တော့ သူခိုးအဖြစ် ဘာကရှုံးသလဲပေါ့နော်။ ဟာ-သူခိုး အဖြစ် ဖြစ်တာကြီးက ရှုံးတယ်ဟ။ ပစ္စည်းရတာက ဘယ်လောက်မှလည်း တန်ဖိုးမရှိဘူး။ သူခိုးအဖြစ်ကြီးသာ ရလိုက်ရင်တော့ ဟော့ဒါကြီး ခွာဖို့ရာ မလွယ်ဘူးလို့ မြင်ရမှာနော်။ အဲ့လိုမျိုးလိုဆိုတော့ ကိုယ်ကနေအဲ့လိုမြင်ပြီးမှ

ပြောကြစို့။ . . ကိုယ်ကနေပြီးတော့ အဆင်းကလေးကို လိုက်နာတာ၊ အသံကလေးကို လိုက်နာတာတို့ ဒီအဆင်းတို့၊ အသံတို့ နောက်ကို လိုက်တယ် ဆိုတာထက် ဒီအဆင်း၊ အသံတွေဆီကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ လွန်ကျူးတဲ့ အဖြစ်ထိ ရောက်တာဟာ ဒါ-**ကာမသုခဏ္ဍိကာ နုရောဂ** ပဲပေါ့နော်။ **အတ္တ ကိလာ မထာနုရောဂ** ဆိုတာကျတော့ ဘာတုန်းလို့မေးတော့ စကားလုံးအရ ဆိုရင် **အတ္တကိလာ မထာ နုရောဂ** ဆိုတာ ပြောမယ်ဆိုရင် တို့နားလည် စရာမကောင်းဘူး။ သူဟောခဲ့တာလည်း တို့ကိုဟောခဲ့တာ မဟုတ်ဘဲ ပဉ္စဝဂ္ဂို ငါးဦးတို့ကို ဟောခဲ့တာဖြစ်တဲ့အတွက် ပဉ္စဝဂ္ဂိုငါးဦးတို့ နားလည်းနိုင်တဲ့စကားက အတ္တကိလမထာနုယောဂလို့ ပြောလိုက်တာဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် တို့ နားမလည်နိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် တို့မှာ **အတ္တ ကိလမထာ** မလုပ်ဘူးတဲ့သူကိုး။ ပဉ္စဝဂ္ဂိုငါးဦးကတော့ ဘုရားနဲ့ အတူတူ လုပ်ဖူးတဲ့ သူတွေဆိုတော့ **အတ္တကိလမထာနုယောဂ** ကို ပြောလိုက်တာကို တို့နားလည်ဖို့ရန် စကားသယ်ရမယ်နော်။ **အတ္တကိလမထာ နုယောဂ** လို့ဆိုတာ ရှုပ၊ အရှုပဖြစ်တဲ့ကံတွေကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ကျင့်တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာ ပေါ့နော်။ ဆိုလိုတာကတော့ ခံစားချက်ကို ရှေးရှုပြီး သကာလ ရူပတရားကို ကျင့်တယ်။ ရူပကံတွေကိုကျင့်တယ်။ ခံစားချက်ကို ရှေးရှုပြီးသကာလ အရှုပ တရားကို ကျင့်တာ အရှုပကံတွေကို ကျင့်တာပေါ့နော်။ ဒါကို အတ္တကိလ မထာလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ ဒီတော့ . . . ပြောမယ်ဆိုရင် အစွန်းရောက်တဲ့ ဒီနှစ်ခုလောက်ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်လည်း ဒါတွေကဖြင့် လူ့အတွက် မြောင်း ထဲကျသွားတဲ့လုပ်ငန်းတွေလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။ မြောင်းထဲကျသွားတဲ့ လုပ်ငန်းတွေလို့ပြောလိုက်တော့ ငါတို့ရှောင်ရမှာပဲဟ။

ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါလူ့စည်းကမ်းကလေးလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲဒါ ပေမယ့် မြတ်စွာဘုရားကတော့ လူ့စည်းကမ်း ကလေးလို့ မပြောဘူးတဲ့သူက ပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိတဗ္ဗာလို့ အဲသူကဒီလိုပြောတာမဟုတ်လားနော်။ ပဗ္ဗဇိ တေန-တရားကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နသေ ဝိတဗ္ဗာ- မမှီဝဲရမယ့်တရားလို့ ရှောင်ရ မယ့် တရားလို့ ဒီလိုပြောလိုက်တာနော်။ တကယ်ကတော့ ငါတို့ အခုပြောတဲ့ အခါမှာတော့ လူ့စည်းကမ်း ကလေးအဖြစ်နဲ့ ပြောတာပေါ့နော်။ လူ့စည်းကမ်း ကလေးအဖြစ်နဲ့ ပြောတဲ့အခါမှာ အော် ပဗ္ဗဇိ တေန နသေဝိတဗ္ဗာ-တရား

ကျင့်တဲ့သူက ရှောင်ရမှာလိုဆိုတော့ တရားကျင့်တာ ဘယ်လိုကျင့်ရမှာလည်း ဆိုတော့ ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ-သာမန်လူတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးပေါ့။ သာမန် လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ဆိုရင်တော့လည်းပဲ ဒီအစွန်း တွေတော့ လွတ်အောင် သိပ်ကျင့်နိုင်ကြမယ်လို့ မဟုတ်ဘူးနော်။ သိပ်ကျင့်နိုင်ကြမယ်လို့ မဟုတ် ပေမယ့်လည်း ကိုယ်ကသာမန် လူတစ်ယောက်မဟုတ်ပဲနဲ့ ဘာလဲဆိုတော့ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မ။ မနုဿဓမ္မ-လူသာမန်. . သာမန်လူရဲ့ တရားဆိုတာ ထက်၊ ဥတ္တရိ-မြတ်တဲ့အကျင့်တရား။ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်၊ မူဆလင်ဘာသာဝင်၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်၊ အဲဒီ ဘာသာဝင်တွေဟာ တကယ်ကျ တော့ သူတို့လည်းပဲ လူတရားကျင့်ကြတာပဲ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။

လူအနေနဲ့ဆိုရင် ခရစ်ယာန်တွေဆိုရင်လည်း လူလုံးလူထည်တွေ လှ ကြတာပဲ ဟုတ်ပြီနော်။ သူတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေလည်း ကောင်းမွန်ကြတာ မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒါလေးတော့ လူတရားလို့ ပြောရမှာပေါ့။ တို့ကလူ တရားလောက်နဲ့ အားရတင်းတိမ်ပြီးနေရတဲ့ လူမဟုတ်တော့ဘူး။ မြတ်စွာဘုရား ကို ကိုယ်ကစည်းကပ်ကိုးကွယ်တဲ့သူဆိုတော့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ။ ဟာ-ကိုထွန်း ဆိုတဲ့သူက လူဖြစ်ပေမယ့် တကယ်တော့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ရနေတဲ့သူဖြစ်ရ မှာ မဟုတ်လားနော်။

အရူးလုပ်တဲ့ ဒါန

အဲ-အဲလိုမျိုးလိုဆိုတော့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကိုယ့်ဓမ္မအဖြစ်နဲ့ ကိုယ်က စမ်းသပ်ရမှာလို့ ဆိုတော့ ငါတို့ကလူပဲကွာ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မနဲ့ ငါတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူးလို့ ဒီလိုမမှတ်နဲ့နော်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်တယ် ဆိုရင်တော့ သမီး လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်တယ်ဆိုတော့ သမီးလည်းကျင့်ရမှာလို့ ဒီလိုပြောရ မှာပေါ့နော်။ အဲလိုဆိုတော့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကျင့်ရမှာ။ အဲဒီ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မ ကျင့်ပြီလို့ဆိုမှတော့ ဒီသူဟာလို့ဆိုတဲ့ ကာမကံတွေ မလုပ်ရဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။

ကာမကံကလည်းပဲ ကုသိုလ်ကံလည်း ကာမကံတော့ပါတာပေါ့ ကွယ်။ အဲ-ဒါနတို့ သီလတို့ ဘာဝနာတို့ပေါ့။ အဲ-ဒါနတို့ သီလတို့ ဘာဝနာ

တို့ဆိုတာ ကာမကံဆိုတာနဲ့ ဟာ-ဒါဆို ဒါနက မလုပ်ကောင်းတော့ဘူးလား။ သီလက မလုပ်ကောင်းတော့ဘူးလား။ မဆောက်တည်ကောင်းတော့ဘူးလား . . ဒီလိုပြောမယ်ဆိုပါတော့။ အဲ-ဒါန၊ သီလဆိုတာ ကောင်းတဲ့လုပ်ငန်းတွေ ဖြစ်ပေမယ့် အရှုံးလုပ်တဲ့ဒါနဆိုရင်တော့ ဘယ်ကောင်းတယ်လို့ ပြောရပါမတုန်း နော်။ အရှုံးလုပ်အရှုံး ဆောက်တည်တဲ့ သီလဆိုရင်လည်း ဘယ်ကောင်းတယ် ပြောပါမတုန်းပေါ့နော်။

အရှုံးဆိုလို့ နည်းနည်းပြောရဦးမယ်။ အမှတ်ရလို့ပေါ့နော်။ တို့ရဲ့ ဒကာမကြီး ဘွားအုန်းကြည် . . . ဘွားအုန်းကြည်ရဲ့ မြေးတစ်ယောက် ဒုတိယ သားရဲ့ သားပေါ့ကွာ။ ကိုအေးကိုရဲ့သား။ သူ့အရွယ် ရောက်နေပြီ။ သူကောင်း ကောင်း အရွယ်ရောက်ပြီ. . . ၂၀ကျော် လောက်ရှိပြီ။ သူ့မိဘနှစ်ပါးကနေပြီး တော့ သူ့ကို ရွှေဆွဲကြိုးလေး ဆင်ပေးထားတယ်။

တစ်နေ့တော့ မေးတယ်တဲ့။ အမေတို့ အဖေတို့ ဒီဆွဲကြိုးက ကျနော် ဟာလား ကျနော်ပေးတာလား။ အမေတို့ အဖေတို့ဟာကိုပဲ ကျနော်ကို ဒီလှ အောင်၊ ပအောင်၊ တင့်တယ်အောင် ဆွဲပေးတာလား။ ဟာ-ဘာလုပ်ဖို့ တုန်းလို့ ကွ ကျနော်က ဒီဆွဲကြိုးကို ကျနော်ဟာလို့ဆိုရင် လှူပစ်လိုက်တော့မလို့လို့ပြော သတဲ့ဗျာ။ ဟာ-မင်းကလည်းကွာ ရွှေပဲလှူလို့ ကောင်းပါ့မလားပေါ့။ တခြား မင်းရဲ့ ဒီအင်္ကျီကို လှူတယ်လို့ ထီးလှူတယ်။ ဖိနပ်လှူတယ်ဆိုတာကတော့ သူကအဲ့ဒါတွေ အကုန်လှူပစ်ပြီးနေပြီတဲ့။ ဒီရွှေဆွဲကြိုးကိုလည်း သူလှူတော့မလို့ သူ့ဟာ ဟုတ်လား မဟုတ်လား. . . သူသံသယဖြစ်နေသေးလို့ မလှူတာ။

အဲ့တော့ လှူတော့မလို့လို့ ပြောတဲ့အခါကျတော့ ဟာ-ကျနော်က တော့ ကျနော်ဟာဆိုရင်တော့ လှူမှာပဲပေါ့။ အဖေတို့ အမေတို့ဟာ ဆိုရင်တော့ ကျနော်မလှူပါဘူးပေါ့။ ဟာဒီလိုဆိုရင်တော့ ရွှေဆွဲကြိုးက မင်းပေးလို့ ဖြစ်ပါ့ မလားကွာ။ မင်းဟာ မဟုတ်ဘူးကွာ အဖေတို့ အမေတို့ဟာပဲပေါ့။ ဒါ- သူသိသွားအောင်လို့ ပြောတာပေါ့။ အဲ့လိုဆိုလည်း အဖေတို့ အမေတို့ဟာ ဆိုရင်လည်း အဖေတို့ အမေတို့ပဲ ယူထားပါတော့. . . ကျနော်မဝတ်ချင်တော့ ဘူးဆိုပြီး ပြန်ပေးတယ်တဲ့။ ဒါ ပြန်ပေးတော့လည်း သူ့ဟာလို့ လုပ်လိုက်ရင် လည်း သူကလှူမှာလို့ဆိုတော့ ယူထားရတယ်လို့ပြောတယ်။ အဖေကနေမှာပေါ့ နော်။ ဒါ-ဘာဖြစ်လို့ လှူတာတုန်းဆိုရင် ဒီကလေး ရူးနေတာလို့ ပြောရမှာ။

ဟုတ်ပြီနော်။ ရူးနေတယ်လို့ဆိုတာကို သိပ်အသိအမှတ်ပြုဖို့ မကောင်းဘူးလို့ မမှတ်နဲ့။ နောက်ရက်ပိုင်းလောက်ကြာရင် သူကြိုးဆွဲချပြီး သေပြီဗျာ . . . သမီးရေရော်။ နောက် ခုနှစ်ရက်လောက်တောင် မကြာဘူး။ ကြိုးဆွဲချပြီး သူသေပြီ။ သူ့အခန်းထဲမှာ ဒါ-ဆိုတော့ သူ့ရူးနေတာနော်။ ဒီရွှေဆွဲကြိုးကို သူလှူချင်တယ်ဆိုတာဟာ အကောင်းနဲ့ လှူချင်တာလား။ အရူးနဲ့ လှူချင်တာလားလို့ဆိုတော့ အရူးနဲ့ လှူချင်တာမဟုတ်လား။ အရူးမှန်းမသိရဘူး။ သူက ဘယ်လိုရူးတာလဲဆိုရင်တော့ သူသေတော့မယ်။ သူသေရင် နောင်ဘဝကို သွားမယ်။ နောင်ဘဝသွားရင် ဒီကနေပြီးတော့ ရနိုင်သမျှသူယူသွားမယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ယူသွားမယ်ပေါ့နော်။

အဲ့ဒီ ရွှေဆွဲကြိုးကိုလည်း နောင်ဘဝယူသွားမယ်။ ဒါ-ရူးတာပဲ မဟုတ်လားကွယ်နော်။ ဘယ်နှယ်ယူလို့မရတဲ့ဟာကို ယူသွားမယ်လို့ လုပ်ချင်တာဆိုတာကိုက တို့ဗုဒ္ဓဘာသာကလည်း ယူလို့ မရတဲ့ဟာကို ယူသွားဖို့ရန်ကလည်း အတန်တန်မှာတာဗျနော်။ အနုဂါမိက ရွှေအိုးမြုပ်နှံတာနဲ့ ဒီလိုကလည်း ပြောတာမဟုတ်လား။ အလှူအတန်းတွေလုပ်တာ။ ဆိုလိုတာက ကိုယ့်နောက်ကို အမြဲလိုက်နေမယ့် ရွှေအိုးမြုပ်တာတဲ့။ တကယ့်ရွှေကို မြုပ်လို့ရှိရင်တော့ ကိုယ်သွားရာကို သူမလိုက်ဘူးနော်။ ကိုယ်မန္တလေးသွားလို့လည်း သူလိုက်မှာမဟုတ်ဘူး။ နောက်ဘဝသွားလို့လည်း ဒီရွှေအိုးက လိုက်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်လှူတန်းထားတဲ့ ရွှေအိုးကတော့ ကိုယ်သွားတဲ့နောက်ကို ပါနေမှာတဲ့။

တကယ်လို့ ကိုယ်က နောင်ဘဝသွားရင် နောင်ဘဝပါမှာတဲ့ အဲ့လိုမျိုးကလည်း တို့ဗုဒ္ဓဘာသာက ညွှန်းတာဆိုတော့ သူကလည်း အဲ့ဒီလိုမျိုးလည်း ကြားဖူးမှာပေါ့ကွယ်။ အဲ့ဒီနောင်ဘဝကို သူက ယူသွားချင်တာဆိုတော့ သူ့ရူးနေတာ။ ဆိုလိုတာကတော့ ဒါနက ကောင်းတယ်။ ကာမကံတွေ မလုပ်ရဘူးလို့ဆိုတော့ ဒါနကံ မလုပ်ရဘူးပေါ့နော်။ ကာမကံတွေဖြစ်တဲ့ ဒီကံတွေကို မလုပ်ရဘူးလို့ဆိုတော့ သီလကလည်း ကာမကံပေါ့နော်။ ဒါဖြင့် သီလက ကောင်းရဲ့သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ မဆောက်တည်ရမှာတုန်း။ ဒါနက ကောင်းရဲ့သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ မဆောက်တည်တာတုန်းလို့။ ဒါနကို တားမြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ သီလကိုလည်း တားမြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဘာဝနာကို တားမြစ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲ-ခုနက အရူးလုပ်တဲ့ ဒါနဆိုရင် ဒါ-တားမြစ်ရမှာလား . . . ခွင့်ပြု ရမှာလား။

(တားမြစ်ရမှာပါ ဘုရား) တားမြစ်ရမယ်နော်။ အရူး ဆောက်တည်တဲ့ သီလဆိုရင်တော့ ကဲ-တားမြစ်ရမှာလား ခွင့်ပြုရမှာလား။ (တားမြစ်ရမှာပါ ဘုရား) တားမြစ်ရမှာ။ အရူးကလုပ်တဲ့ ဘာဝနာဆိုရင်ကော တားမြစ်ရမှာလား လုပ်ရမှာလား။ (တားမြစ်ရမှာပါ ဘုရား) တားမြစ်ရမှာဗျ။ အဲ့ဒါကြောင့်မို့လို့အော် . . ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ဆိုတဲ့ ကာမကံတွေက အရူးလုပ်တာ ဒီလိုပြောရမယ်နော်။ အရူးလုပ်တဲ့ အလုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကာမကံတွေကို မလုပ်ရဘူး။ ဒါ-သမီးတို့ဆိုလို့ရှိရင် အမျိုးသမီးဆိုတော့လည်း ပိုပြီးတော့တောင် လျှာရေး တန်းရေး အပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုပြီးတော့ နီးစပ်သေးတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ အမျိုးသားဆိုတာကမှ ဟုတ်ဟုတ် . . မဟုတ်ဟုတ် ရှာလိုက်ဖွေလိုက်နဲ့ ဆိုတာမျိုးလုပ်နေရတော့ အိမ်မှုမှာ တာဝန်ယူရတာက အမျိုးသမီး မဟုတ်လား။

ဘာတဲ့ အိမ်တွင်းမှုလုပ် သိမ်းထုပ်သေချာနဲ့ ဒီလိုမျိုးလေးတောင်မှ ရှိတာနော်။ သိမ်းတာတွေ ထုပ်တာတွေလည်းပဲ သေချာရမယ်လို့ဆိုတော့ ပေးတာကမ်းတာတွေ လည်းပဲ။ လုပ်ရတာ မဟုတ်လား။ လုပ်ရတယ်လို့ဆိုတော့ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ရှိတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ဒီပေးကမ်းတာက အဲ့တော့ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ပေးကမ်းတယ်ဆိုတော့ ငါက ဒီအလှူကို ငါလှူရမှာလား။ ဟော့ဒီလိုမျိုးလို ဒါနကို ကိုယ်ကနေ စဉ်းစားရမယ်နော်။ အလှူတိုင်းဖြစ်တဲ့ ဒါနတိုင်းကို မပြောဘူး။ ငါ အခုလှူရမယ့်ဟာက သိပြီးလှူရမယ့် လှူရမယ့် အလှူလား။ မသိဘဲနဲ့ လှူရမယ့် အလှူလား။ ဒီအလှူရဲ့ အကျိုးပေါ့ နော်။ သိပြီး လှူရမှာလား မသိဘဲနဲ့လှူရမှာလား။

အော်-မသိပဲနဲ့လှူတာဆိုရင် အရူးလှူ။ အကန်းလှူလို့ အော်-ဒါ-ငါ လုပ်ရမယ့် ဟာ . . မဟုတ်ဘူး။ ဒါကာမကံ၊ ကာမဒါနပေါ့နော်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလေးလို သိပြီးမှ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ရှောင်ရမယ်လို့ ဒီလို ဆိုလိုတာပေါ့နော်။ ကိုတိုးလည်း နိုင်ငံခြားရောက်သွားတယ်ဆိုရင်။ အဲနိုင်ငံခြားမှာလည်း အလှူခံကြတဲ့သူတွေဆိုတာ ရှိနိုင်တန်ရာတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အနည်းဆုံး သူငယ်ချင်းအပေါင်းအရောင်းပဲဖြစ်ဖြစ် ပေးရကမ်းရတဲ့ အပိုင်းဆိုင်ရာရှိနိုင်တန်ရာတယ်လို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။

အဲ့ဒါဆိုရင်လည်းပဲ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်စိတ် ရှိဖို့ရန် အတွက် အခုပြောနေတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ ကိုယ်ပိုင် စိတ်ရှိဖို့ရန်ဆိုတာ

ကိုယ့်ပေးသင့်တယ်လို့ ယူဆမှပေးရမှာပေါ့။ ပေးသင့်တယ်လို့ ယူဆတယ် ဆိုတာဟာ ငါ့ဟာ ကာမအစွန်းများရောက်နေတဲ့အပေးလား.. သို့မဟုတ် ရူပ၊ အရူပအစွန်းများ ရောက်နေတဲ့ အပေးလား.. ကိုယ်မှာလိုနေတာပဲကွာ.. ငါမှာလည်း ပိုနေတော့ ပေးလိုက်တာပဲလို့ဆိုတာမျိုးပေါ့နော်။ ဒါဆိုရင်တော့ ရူပ၊ အရူပအစွန်းထဲကို နင်းသွားလိမ့်မယ်နော်။ ဒါ-အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မဖြစ်ဖို့လိုတယ်ကွနော်။

အဲ့တော့ဆိုလိုတာဟာတော့ဖြင့် ကိုယ်ဟာလူဖြစ်ပေမယ့်လို့လည်း ကိုယ့်က ဘုရားတပည့်ဖြစ်လို့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ငါက လုပ်ရမယ်လို့ဆိုတော့ ကာမစွန်း ဖြစ်တဲ့ ဒါန၊ သီလမျိုးမလုပ်ရဘူး။ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ-ရူပစွန်းဖြစ်တဲ့ ဘာဝနာမျိုး မလုပ်ရဘူး။ တော်တော့ စိတ်တွေကပဲ များပြီး နေနေလို့ စိတ်ကလွင့်နေတော့ မချမ်းသာဘူးဆိုပါတော့။ မချမ်းသာရင် ငါတော့ အသက်ရှူတာလေးတော့ မှတ်လိုက်ပါဦးမယ်လို့ဆိုတာမျိုးများ စင်္ကာပူမှာ သွားပြီးတော့ မှတ်မနေနဲ့ အုန်းနော်-ဒါ။ အဲ့လိုမျိုးများ မှတ်နေမယ်ဆိုရင်လည်း ရူပ၊ အရူပရဲ့ အရသာမှတ်ရင်ကို တွေ့သွားမှာနော်။

တွေ့သွားရင် ခံစားချက်ကကောင်းမှာလို့ဆိုတော့ ဟာ-တရား ဟုတ်ဟုတ်.. မဟုတ်ဟုတ်ခံစားချက် ကောင်းတာလေးကတော့ ငါ့အတွက် စွဲမတ်စရာပဲဆိုပြီးတော့ ဖြစ်သွားမှာနော်။ မယားလုပ်တဲ့ သူကလည်းပဲ ရန်ကုန်မှာ ကျန်ခဲ့တယ်ဆိုတော့ လွမ်းရမှာပေါ့။ ဟုတ်ပြီနော်။ လွမ်းပြီဆိုရင် အေး.. မင်းအဲ့ဒီစိတ်ကို မဖြေနိုင်လို့များတော့ ထွက်လေဝင်လေ သွားမှတ်မနေလိုက်နဲ့ လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့နော်။ ပုတီးကလေးလည်း သွားပြီးတော့ စိတ်မနေလိုက်နဲ့ လို့ ဒီလိုပြောရမှာ။ ဒါ-ရူပဘာဝနာတွေဗျနော်။ အဲ့ဒီလို ရူပဘာဝနာလုပ်လို့ရှိရင် နည်းနည်းလုပ်ရင် နည်းနည်းစွဲတယ်။ များများလုပ်ရင် များများစွဲတယ်။

စွဲတယ်ဆိုတာ သံသရာလည်တယ်လို့ ပြောတာနော်။ အဲ-အဲ့လိုမျိုးလို ဖြစ်တဲ့အတွက် အော်-လူရှောင်ရမယ့် ဒီအစွန်းရောက်တဲ့ တရားနှစ်ပါးဟာဖြင့် ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဖြစ်တဲ့ကံတွေ ပြောတာလို့ ဒီလိုမျိုးလေး သမီးလည်းသိပေးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ကိုတိုးကတော့ နိုင်ငံခြားသွားနေရလို့ တစ်ခါတည်း ကိုယ့်မယားနဲ့လည်း ကွဲနေလို့ ကိုတိုးပြောရပေမယ့်လို့လည်း မယားလုပ်တဲ့သူကလည်း ကိုယ့်ယောက်ျားလုပ်တဲ့သူက နိုင်ငံခြားသွား နေလို့ရှိနိုင်တာပဲ

နော်။ အဲ့ဒီလိုပဲ ပုတီးလေးတွေ သွားကောက်ကိုင်မနေလိုက်နဲ့ ဒီလိုဆိုလိုတာ ပေါ့နော်။ ပုတီးကလေး ကောင်မကိုင်ရင် မန္တလေးက မကြင်လှ ဆိုတဲ့ ပွဲကတော် တစ်ယောက်ပြောသလို တပည့်တော် အဲ့ဒါ ဒုက္ခ ငြိမ်းဖို့ရန်အတွက် ဒါလေးပဲ မှီခိုနေရတာပါဘုရားနဲ့ သူကပြောရှာတယ်။ သူ့ပုတီးစိတ်တာကို ငါကလည်း သနားပြီးတော့ ခင်ဗျားပုတီး ကျုပ်လှူစမ်းပါဗျာလို့ ဘာဖြစ်လို့တုန်း ဘုရား ဘုန်းကြီး ပုတီးစိပ်ချင်လို့လား။ တပည့်တော် ဝယ်ပေးမှာပေါ့တဲ့။

မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားပုတီးကို ကျုပ်လိုချင်တာလို့ပြောတော့ ဘာလုပ်ဖို့ တုန်းဘုရားတဲ့။ ဟိုဘက်က ချောက်ထဲကို လွှင့်ပစ်ချင်လို့ဗျာ။ ဘုန်းဘုန်းက လည်း ဒီလိုပြောလိုက်တယ်။ အမလေး မလုပ်ပါနဲ့ဘုရားပေါ့။ ခင်ဗျားကို ဒီပုတီး ဒုက္ခပေးနေတာကို ကျုပ်မြင်ရတယ်လို့ ဒီလိုပြောတဲ့အခါကျတော့ အမယ့်လေး . . ပြောင်းပြန်ကြီးပြောလိုက်တာ ဘုန်းကြီးကများ. . . တပည့်တော် ပုတီး လေးနဲ့ အေးနေရတာတဲ့။ သူ့ပွဲက တော်ဆိုလို့များတော့ ချမ်းသာနေတယ် မထင်နဲ့။ ရစရာတွေလည်း ရှိပေမယ့် အချိန်တန် ပေးမှပေးပါမလား ပူရတာ အမောတဲ့။

တစ်ခါ ကိုယ့်ပေးစရာတွေရှိတာလည်း ကိုယ့်ကို အချိန်တန်ရင် ပေးနိုင် ပါ့မလားလို့ ပူရတာလည်း အမောတဲ့။ အဲ့ဒီ ပူရတာတွေက လွတ်အောင်ဆိုရင် ပုတီးလေးနဲ့ပဲ စိတ်အေးအောင်နေရတာတဲ့။ ပုတီးလေးက တပည့်တော်ရဲ့ အေးရိပ်ကလေးပါ ဘုရားနဲ့ပြောတော့. . ခင်ဗျား မသိဘူးလို့။ ခင်ဗျားမသိတဲ့ အတွက် အဲ့လိုပြောတာလို့ဆိုတာမျိုးပေါ့နော်။ သမီးတို့လည်း တစ်ခါတည်း မောင်တစ်ရွာမယ်တစ်မြို့လို့ဆိုတာ နေနေတော့လည်း ပုတီး လေးပဲသွားပြီး တော့ မှီခိုမနေနေရဲ့ လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့နော်။ လူ့ကျင့်ဝတ်မှာ မေးတာတော့ ကိုတိုးကလည်း မေးတာပေါ့ကွာ။ ကိုတိုးက မေးပေမယ့်လို့လည်း ကိုတိုးတင် မကဘဲနဲ့ ဇနီးလည်း ပြောရတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဒီအစွန်း ရောက်တဲ့တရားတွေကို အာလယ ကုန်ကြလို့ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီအစွန်း ရောက်တဲ့ တရားတွေဆိုတာက လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ ကံတွေကို ပြောတာပါပဲ။

အစွန်းရောက်တယ်ဆိုတာနော် လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ကံတွေ။ ခရစ် ယာန်တွေလည်း အဲ့ဒီ ကံတွေကို ဘာဝနာလုပ်နေတယ်။ မူဆလင်တွေလည်း ပုတီးစိပ်တာ မသိဘူးလား. . . မသိဘူးလားနော်။ မူဆလင်တွေလည်း ပုတီး

အဲ့ဒါက ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကံ ပဲနော်။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကံက မသိတဲ့ဒါနကို မလုပ်ဘဲနဲ့ လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ ဒါနကို ဝေဖန်ပြီးတော့ လူတိုင်း လုပ်နေတဲ့ ဒါနထက်မြတ်တဲ့ဒါနကိုလုပ်တယ်၊ လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ သီလကို ကိုယ်ဝေဖန်ပြီးတော့ ဟာ-ဒါတော့ ဗလချာပါကွာ. . . ပေါ့။ အစောတုန်းက ဘုန်းဘုန်းပြောတယ်နော်။ ခရစ်ယန်တွေလည်း လူ့ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာတွေ ကျင့်နေတာပဲလို့ ဟုတ်ပြီနော်။ ဘုန်းဘုန်းတို့က ဝေဖန်လိုက်တယ်။ အဲ့ဒီ

ခရစ်ယာန်ရဲ့ ကျင့်နေတဲ့ ကိုယ့်ကျင့်သိက္ခာက ထာဝရဘုရားကို အမြင်ထားပြီးတော့ သူတို့ကျင့်နေတာပါ။ ထာဝရဘုရားဆိုတာ ဘယ်သူ့ မြင်ဘူးကြလို့လဲကွယ်။ ဘယ်သူမှ မမြင်ဘူးတာဆိုတော့ မသိတာကို အခြေခံထားပြီးတော့ ကျင့်နေတာလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။

ဒါကြောင့်မို့လို အော်-သူတို့မသိဘဲနဲ့ လုပ်နေရှာကြတာ။ ဒါ-ဝေဖန်လိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။ ဘုန်းဘုန်းကနေပြီးတော့ သမီးတို့လည်း ဒါ-ဝေဖန်ရမှာနော်။ သားတို့လည်း ဝေဖန်ရမှာ။ တို့မသိဘဲနဲ့ လုပ်နေတာပေါ့။ မသိဘဲနဲ့ လုပ်နေတာလို့ သူတို့ကို ဝေဖန်လိုက် ကဲ-မင်းကတော့ ဘာလုပ်မတုန်းကွာ။ ငါလည်း ဒါန၊ သီလလုပ်မှာပါပဲ။ မင်းကတော့ ဘယ်ဒါန၊ သီလလုပ်မှာတုန်း။ ငါသိတဲ့ ဒါန၊ သီလကို လုပ်မှာ။ ဒီမသိဘဲနဲ့ လုပ်နေတဲ့ ဒါနမျိုးကနေ လွတ်တဲ့ဒါန၊ မသိဘဲနဲ့ လုပ်နေတယ်။ သီလမျိုးကနေ လွတ်တဲ့သီလကို လုပ်မှာ ဒီလိုပြောရမှာ ပေါ့နော်။ အဲ့လိုမျိုးလို ဒါန၊ သီလကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ လုပ်ရမှာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ဆိုလိုတာကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဲ့လောက်လဲ ရပ်တည်ချက်ကလေးလဲ ရှိနေပြီးမှလည်း ကိုယ်လည်း မှန်မှာနော်။ သမီးတို့လည်း အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ မနေပေးနဲ့နော်။ အမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့ မနေပေးနဲ့လို့ဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့ အိမ်ထောင်ရက်သားနဲ့လည်း ကင်းကွာပြီး တော့လည်းနေရမယ်။ ဟုတ်ပြီနော်။

ကင်းကွာပြီးနေတဲ့အချိန်ကျတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ပဲ ကိုယ်ကနေပြီး တော့တည့်မတ်ရမှာနော်။ ကိုယ့်ကိုယ်ပဲ ကိုယ်တည့်မတ်တဲ့အခါကျတော့ ကိုယ်က ဘာနဲ့ တည့်မတ်မတုန်းလို့မေးရင် ကိုယ့်အမြင်နဲ့ တည့်မတ်ရမှာဗျနော်။ အဲ-ကိုယ့်အမြင်နဲ့ တည့်မတ်တဲ့အခါမှာတော့ ကိုယ်ကနေပြီးသကာလ ပီပီသသ မြင်ထားရမှာ။ ပီပီသသမြင်ထားတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ ဒါနမျိုး ငါမလုပ်ဘူး။ လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ သီလမျိုး မဆောက်တည်ဘူး။ လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ ဘာဝနာမျိုး ငါမပွားများဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။

အဲ့တော့ ငါက ဘယ်ဒါနကို ပြုသလဲ။ ဘယ်သီလကို ဆောက်တည်သလဲ။ ဘယ်ဘာဝနာကို ပွားသလဲ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ တကယ် လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ အနေအထားမျိုးကို ကိုယ်မလုပ်ဘူးလို့၊ လူတိုင်းလုပ်နေတဲ့ အလုပ်ကို ကိုယ်ကဝေဖန်မိသွားရင် အဲ့ဒီ

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒါ-ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ဒါ **ကာမသုခလ္လိက နှရောဂ**
လို့ဆိုတဲ့ အစွန်းရောက်နေတဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမျိုး. . **အတ္တကိလ မထာ**
နှရောဂ လို့ဆိုတဲ့ အစွန်းရောက်နေတဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမျိုး၊ ဒါတွေကို
ကိုယ်က အပြစ်မြင်အောင် ကြည့်ရမယ်နော်။ သူ့ကိုသာ အပြစ်မြင်သွားပြီဆိုရင်
သူ့ထက်မြင့်တဲ့ဟာကို အလိုအလျောက်ရောက်ပြီလို့ ဒီလိုပြောကြစို့နော်။
ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို သူ့ထက် ဘယ်လိုအဆင့်မြင်တာ ရောက်တာတုန်းဆို အဲ့ဒီ
ဒါနတွေကို တောင် ဝေဖန်တဲ့ကံကို လုပ်နေပြီ။ အဲ့ဒီသီလတွေကို ဝေဖန်တတ်တဲ့
ကံကို လုပ်နေပြီ။ အဲ့ဒီဘာဝနာကို ဝေဖန်တတ်တဲ့ ကံတွေကိုလုပ်နေပြီ။
အဲ့လိုလုပ်နေတဲ့ အခါကျတော့ အဲ့ဒီ ဒါနမျိုး၊ သီလမျိုး၊ ဘာဝနာမျိုးက လွန်
မြောက်တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကို ကိုယ်လုပ်မိမှာပေါ့နော်။ အဲ့ဒါကျရင်တော့
ကိုယ်လုပ်တာက ကိုယ်ပဲဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ လုပ်သူ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်ပေါ့နော်။

ကိုယ်က လုပ်သူဖြစ်လာရင် မှန်ကန်တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာလုပ်သူဖြစ်တော့လည်း ကိုယ်ကလူမှန် ဖြစ်တာပေါ့နော်။

လူ့စည်းကမ်းဆိုတာ မဂ္ဂင်ပါ

ဒီတော့ ဆိုလိုတာကတော့. . . ကိုတိုးကဒို့ကိုမေးတယ်။ လူ့စည်းကမ်း
ကလနားလေးကို ဒါ-ဘယ်လိုနေထိုင်ရမလဲလို့ ဆိုတာမျိုးလေး ညွှန်းပါလို့
ဆိုတာမျိုး. . . တကယ်တော့ လူ့စည်းကမ်းကလနားကို ပြောပါဆိုရင် မဂ္ဂင် ရှစ်
ပါးကို ပြောရတော့မှာပဲဗျနော်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဆိုတာက တရားထဲပြန် ဝင်သွား
တယ်လို့ မမှတ်နဲ့နော်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဆိုတာ တို့ရဲ့လမ်းစဉ်ရှစ်သွယ်ပဲလို့ ဒီလိုပြော
ရမှာပေါ့နော်။ တို့ရဲ့လမ်းစဉ်ရှစ်သွယ်လို့ဆိုတာက တကယ်တော့ တို့ဟာ မှန်မှန်
မြင်တယ်။ မှန်မှန်လည်း တွေးမယ်။

ဘာတွေ မှန်မှန်မြင်ပြီး ဘာတွေကို မှန်မှန်တွေးတွေးတာ တုန်းမေး
တော့ ဒါနုလုပ်ကြတာတွေ ဘယ်လိုတွေ့မှားသလဲ၊ ဘယ်လိုတွေ့ မှန်သလဲ။
သီလဆောက်တည်ကြတာတွေက ဘယ်လိုဆောက်တည်တာတွေ မှားပြီး။
ဘယ်လိုဆောက်တည်တာတွေ မှန်သလဲ။ ဘာဝနာပွားကြမယ်။ ဘယ်လို
ဘာဝနာတွေက မှားပြီး.. ဘယ်လိုဘာဝနာတွေ မှန်သလဲလို့ မြင်လည်း
မြင်မယ်။ တွေးလည်းတွေးမယ်။ ဒါကို မှန်မှန်မြင်တယ်။ မှန်မှန်တွေးတယ်လို့
ပြောတာပေါ့နော်။

ဘယ်လိုအကူသိုလ် မကောင်းမှုတွေ လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီ လုပ် ကြတဲ့ အကူသိုလ်မကောင်းမှုက ဘယ်လိုမှားသလဲ။ ဒါကို ကိုယ်ကနေ မြင်တယ် ဆိုပါစို့နော်။ ဒါ-မှန်မှန်မြင်တာနော်။ မှန်မှန်မြင် မှန်မှန်မြင်ဆိုတာ တစ်ခြား ဟိုဟိုဒီဒီတွေကို မှန်မှန်မြင်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ကုန်သွယ်ရေးကို ဘယ်လို သွယ်ရမယ်။ ပညာရေးကို ဘယ်လို လုပ်ရမယ်။ ဟာ-အဲလိုမျိုးတွေ မှန်တာ၊ မမှန်တာ မြင်တာကို မှန်မှန်မြင် ပြောတာမဟုတ်ဘူးနော်။ အဲ-ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာနဲ့ ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာမဟုတ်တဲ့ တစ်ခြားလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေ တာတွေမှာ ဘယ်ဟာမှားသလဲ၊ ဘယ်ဟာမှန်သလဲလို့ အမှန်မြင်တာနော်။ အဲဒီလို မှန်မှန်မြင်၊ မှန်မှန်တွေးပြီးဆိုင်ရ အမြင်နဲ့အတွေးကတောင် မှန်သွားပြီ

ဆိုတော့ မှန်မှန်လည်း ပြောပြီကွဲ့။ အဲ-မှန်မှန်ပြောသလို လုပ်ပြီလို့ ဆိုတော့ လည်း မှန်မှန်ပဲလုပ်ပြီလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ-မှန်မှန် လုပ်သလို မှန်မှန် လည်း သူကနေပြီနော်။

ဒါ-ကိုတိုး တကယ်ကတော့ မှန်မှန်မြင်နဲ့ မှန်မှန်တွေးတာကို ရပြီဆိုရင် မှန်မှန်ပြောတာတွေ၊ မှန်မှန်လုပ်တာတွေနဲ့ မှန်မှန်နေတာတွေကတော့ သိပြီလို့ ဒီလိုပြောရမယ်နော်။ ကိုယ့်ရဲ့သွားတာကတော့ အလုပ်လုပ်သွားတာပေါ့နော်။ အလုပ်လုပ်သွားတယ်ဆိုတာ အလုပ်ကလည်းပဲ။ အလုပ်တိုင်းမှာလည်းပဲ မှန်မှန် လည်း လုပ်လို့ရသလို မမှန်မှန်လည်း လုပ်လို့ရတယ်နော်။ ကဲ-ပြောပြီလို့ဆိုရင် အဲ့ဒီမှာ အလုပ်လုပ်ရင်းနဲ့ စကားစမြည်ပြောပြီဆိုရင်တော့ မှန်မှန်ပြောလို့ လည်း အလုပ်တိုင်းမှာရပေမယ့်။ မမှန်မကန်ပြောလို့ကလည်း အလုပ်တိုင်းမှာ ရတယ် နော်။

အဲ့တော့. . ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မှန်မှန်ပြောတတ်ဖို့ မှန်မှန် လုပ် တတ်ဖို့ကတော့ အတော်လိုတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပဲပေါ့နော်။ ကဲ-ပြောတာ၊ လုပ်တာတွေ တော်တော်မှန်နေပြီလို့ ဆိုအုံးတော့တောင်မှလည်း အလုပ်ထဲမှာ နေနေလို့ရှိရင်လည်း အလုပ်ထဲမှာ မှန် မှန်နေလို့ရတဲ့ အလုပ်လည်းရှိတယ်။ မမှန်မကန်နေလို့ရတဲ့ အလုပ် လည်းရှိမှာပဲနော်။ တကယ်လို့သာ **သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ သမ္မာသင်္ကပ္ပ**လို့ဆိုတဲ့ မှန်မှန်မြင်တာနဲ့ မှန်မှန်တွေးတာသာ ကိုတိုးဆီမှာ မရှိဘူးဆိုရင် ဟုတ်ပြီနော်။ မှန်မှန်မြင်တာနဲ့ မှန်မှန်တွေးတာက ကိုတိုးဆီမှာ မရှိဘူးဆိုရင် မှန်မှန်ပြောတာ၊ လုပ်တာ၊ နေတာကို. . . ကိုတိုး ဖြစ်လို့ မရ-ရ ဘူး ဟုတ်ပြီနော်။

တကယ်လို့ မှန်မှန်တော့ ငါပြောမိအောင် နေနေတာပါပဲ။ လုပ်မိ အောင်လည်း နေနေတာပါပဲ။ မှန်မှန်နေမိအောင်လည်း ငါ-နေနေတာ ပါပဲလို့ဆိုလည်း အမြင်နဲ့အတွေးကသာ မမှန်ရင်တော့ ဒါ-ခွေးမြီးကောက် ကျည်တောက်စွတ်လို့ဆိုတာမျိုးလိုပဲ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ သတိထားနေတုန်း တော့ မှန်နေမှာပေါ့နော်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်တော့ အမှားက တစ်လုံးမဟုတ်၊ တစ်လုံးဆိုတာလို ဝင်လာမှာပဲနော်။ အဲမှားတဲ့အလုပ်ကလည်း တစ်လုံးမဟုတ် တစ်လုံးဆိုတာ ဝင်လာမှာပဲ။ မှားတဲ့အနေကလည်း တစ်နေ့မဟုတ်တစ်နေ့ ဝင်လာမှာပဲ။

အဲ့တော့ မှန်မှန်ပြောတတ်ဖို့၊ မှန်မှန်လုပ်တတ်ဖို့၊ နေတတ်ဖို့ ရန်ကတော့ တော်တော်လိုတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ မှန်မှန်ပြောတတ်၊ လုပ်တတ်၊ နေတတ်ဖို့ရန်အတွက် မှန်မှန်မြင်တာနဲ့ မှန်မှန်တွေးတာတော့ သိပ်ကို အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောကြစို့နော်။ အဲ-မှန်မှန်မြင်တာနဲ့ မှန်မှန်တွေးတာသာ ကိုတိုးဆီမှာမရှိရင် မှန်မှန်ပြောတာ၊ လုပ်တာ၊ နေတာကတော့ တကယ်ကိုတိုးဆီမှာ နည်းနည်းရှိဖို့မလွယ်ဘူး။ သမီးရောနော်. . . ဟုတ်ပြီနော်။ မှန်မှန်မြင်တာနဲ့ တွေးတာ သိပ်အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။

မှန်မှန်မြင်တတ်၊ တွေးတတ်သွားရင်တော့ မမှန်မကန်ပြောမိ၊ လုပ်မိ နေမိမှာ မစိုးရိမ်ပါနဲ့။ ဒီလိုပဲပြောရမှာပေါ့နော်။ ကိုယ်က သူ့ကို မှန်မှန်တွေးတောင် တွေးနေမှာတော့ သူပြောမိတဲ့ဟာလည်း မှန်မှာပဲ။ လုပ်မိတာ၊ နေမိတာတွေလည်း မှန်မှာပဲလို့ ပြောရမယ်ပေါ့နော်။ ဒီတော့ မှန်မှန်မြင်ဖို့ တွေးဖို့ကတော့ တော်တော်အရေးကြီးတာဆိုတော့ မှန်မှန်မြင်နိုင်အောင်၊ တွေးနိုင်အောင် အတွက် ခုနကတုန်းက အစွန်း ရောက်တဲ့ တရားနှစ်ပါးကို သိပ်သတိထားရမယ် ဗျနော်။ အဲ့ဒါလည်း တော်တော်ကို သတိထားမိတာ ခဲကြတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ရိုးရာကြီးကကိုက သူများလုပ်ရင် ကိုယ်လုပ်တာပဲ မဟုတ်လား။

ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ တို့တစ်တွေလည်း နွားလေးတွေလိုပဲလို့ ဒီလိုပြောရမှာနော်။ နွားက နွားအုပ်ကို လွှတ်လိုက်လို့ရှိရင် ရှေ့ဆောင် နွားသွားတဲ့ နေရာကိုပဲ ဒီနွားတွေသွားတယ်။ ဟုတ်ပြီနော်။ နောက်နွားတွေက ရှေ့ဆောင် နွားသွားတဲ့နေရာအတိုင်း သွားတာ။ ဟာ-ရှေ့က နွားက ရောက်သွားပါလျက်နဲ့ နောက်ကနွားက ရှောင်သွားတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ-ရှေ့ဆောင် နွားသွားတဲ့ နေရာအတိုင်း သွားတာပဲလို့ဆိုတော့ လူကလည်း အုပ်လိုက်ကြီး နေတာဆိုတော့ ဟုတ်ပြီနော်. . . လူက အုပ်လိုက်ကြီးနေတာဆိုတော့ ကိုယ့်လူအုပ်ကြီးက သွားတဲ့နေရာပဲ ကိုယ်လိုက်မိတာဗျ။

ဒါ-သမီးတို့ဆိုရင် ပိုတောင်ဆိုးမိမလားလို့ အောက်မေ့ရတယ်နော်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို ကိုယ်က သမီးမိန်းကလေးမဟုတ်လား။ သမီးမိန်းကလေးဆိုတဲ့တာက. . . လူတွေကို ကြောက်ရတယ်ဗျနော်။ ကြောက်ရတယ်လို့ဆိုတာ လူတွေနဲ့သွေဖယ်ပြီးတော့ မလုပ်ဝံ့တတ် ဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။ လူတွေက တစ်မျိုးလုပ်နေရင် ကိုယ်ကတစ်မျိုး မလုပ်ဝံ့ဘူးဗျနော်။

တို့ရဲ့ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဒီတောင်ငူက ဒေါ်စိန်တင့်ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးမှာ သမီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီသမီးဘွဲ့ရတဲ့ ကာလလောက် ဆီက တို့နဲ့လည်းတွေ့ဖူးပါတယ်။ သိဖူးပါတယ်။ သိဖူးပေမယ့်လို့လည်း သိဖူးရုံ လောက်ပဲလို့ ဆိုကြပါစို့နော်။ နောက်တော့ သူ့အိမ်ထောင်ကြတယ်။ အိမ် ထောင်ကြပြီးတဲ့နောက် ပိုင်းကျတော့ သူ့ဘာလုပ်တုန်းဆိုရင်တော့ အလုပ်တွေ ဘာတွေ လုပ်ကိုင်တဲ့ အခါကျတော့ တရားထိုင်လိုက်ရတယ်တဲ့ သူ့ပြောတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲလို့ဆိုလို့ရှိရင် သူကတရားလိုချင်လို့တော့ တရားထိုင်လိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူက ဘာလိုချင်လို့လဲလို့ဆိုတော့ တရားသွားထိုင်ကြတဲ့ အမျိုး သမီးတွေက သူတို့ထက်ဂုဏ်ရည်မြင့်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေဖြစ်တယ်။ အဲ-ဂုဏ် ရည်မြင့်တဲ့အမျိုးသမီးတွေနဲ့ အပေါင်းအရောင်း ဖြစ်ချင်တယ်ပေါ့။ အဲ့ဒီလို အပေါင်းအရောင်းဖြစ်မှ သူတို့လည်း ကြီးပွားနိုင်မယ်ဆိုပြီးတော့ သူလည်းတရား ထိုင်လိုက်ရတာလို့ ပြောတယ်ဗျ။ အဲ့လိုမျိုးဆိုတော့ ကိုယ့်အမျိုးသမီးဘဝမှာ ဒီလိုတွေလည်း ရှိနိုင်တယ်လို့ ပြောရမလို့ပဲနော်။

ဆိုလိုတာကတော့ လူအုပ်ကြီးကို မလွန်ဆန်နိုင်ဘူးလို့ ဒီလို ဆိုလို တာပေါ့။ အနည်းဆုံးကတော့ ကိုယ့်အမေတို့ ကိုယ့်အဖေတို့ရဲ့ ကိုယ်လွန်ဆန် နိုင်ဖို့ဆိုတာ သိပ်မလွယ်ဘူးနော်။ လွန်ဆန်ဖို့အတွက်ဆိုရင် ကိုယ့်ဆီက တော့ တော့ကို ခိုင်ခိုင်မာမာရှိနေဖို့၊ အမြင်ရှိနေဖို့ လိုလိမ့်မယ်ဗျနော်။ တကယ်လို့သာ ကိုယ်က အမြင်က ပီပီကြည်ကြည် မရှိနေဘူးလို့ဆိုလို့ရှိရင် အမေက ဒီသွားလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ်က မသွားလို့ကို မဖြစ်ဘူးဗျနော်။ အဖေက ဟိုသွားလို့ဆိုရင် လည်း ကိုယ်က မလိုက်လို့ ဖြစ်ကိုမဖြစ်ဘူးလို့ ပြောကြစို့။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်သာ ပီပီပြင်ပြင် မြင်ပြီးသွားပြီလို့ဆိုရင်ကတော့ အမေက တောင်သွားတယ်။ တောင် သွားလို့ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ်မလိုက်ရုံတင်မကဘူး. . အမေ အဲဒီတောင်သွားတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးကို ကိုယ့်ကဝေဖန်မိမှာပေါ့ နော်။ အဲ့တော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အမြင်ရအောင်လုပ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ အခုန တုန်းက အနေမှန်ဖို့၊ အပြောမှန်ဖို့၊ အလုပ်မှန်ဖို့ရန်အတွက် အမြင်၊ အတွေးမှန်ဖို့ သိပ်လိုတယ်။ ဒီအမြင်၊ အတွေးမှန်ဖို့ရန်အတွက် ခုနက အစွန်းရောက် နေတယ် လို့ဆိုတဲ့ လက်ရှောင်ရမယ့် အရာတွေကို သိဖို့လိုတယ်။ အဲ့ဒါသေသေချာချာ သိနေဖို့လိုတယ်။ အဲ့ဒါဘာလဲလို့ ဆိုရင်တော့ အစွန်းရောက်တဲ့ တရားနှစ်ပါး

ပဲပေါ့။ အစွန်းရောက်တဲ့ တရားနှစ်ပါးဆိုလို့လည်းပဲ။ ကိုယ်နဲ့ သူစိမ်းကြီးလို့ မအောက်မေ့လိုက်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်နှုတ်နှလုံးနဲ့ မှားယွင်းပြီးပြုနေတဲ့ ကံတွေ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။

အစွန်းရောက်တရားဆိုတော့ တို့နဲ့ဝေးနေတာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့နော်။ အစွန်းရောက်တဲ့တရားဆိုတာ တို့ကိုယ်နှုတ်နှလုံးရဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမူအကျင့် တွေကို အစွန်းရောက်လို့ပြောရမယ်နော်။ နှစ်ပိုင်းလို ပြောတာကတော့ အမျိုး အစားက ကွဲနေတယ်။ ကာမအာရုံနဲ့ ရူပ၊ အရူပ အာရုံဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါ- နှစ်ပါးလို့ ပြောတာပေါ့နော်။ တကယ်ကတော့ အစွန်းရောက်တရားတွေ အစွန်း ရောက်တရားတွေဆိုတာ တို့ကိုယ်ကျင့်တရား အမှားတွေကိုပြောတာ ကျင့် တော့ကျင့်တယ်။ ဒါနပြုတယ်ဆိုတာ ဘယ်-ကိုယ့်ပိုက်ဆံ မနုမောဘဲရှိပါ မတုန်း။ ပေးရတာကို ကျင့်တာပဲနော်။

အစွန်းတရားဆိုတာ ကိုယ်ကျင့်တရားပါ

ဒီသီလ ဆောက်တည်တယ်ဆိုတာလည်း ကျင့်ရတာပဲ။ ကျင့်တော့ ကျင့်တယ်။ ဒီအကျင့်တရားက မှန်တဲ့အကျင့်တရားလားဆိုရင်တော့ မမှန်ဘူး။ မမှန်တဲ့အကျင့်တရားဖြစ်နေတဲ့အတွက် ကိုယ်ကျင့်တရားမှားလို့ ပြောတာ ပေါ့နော်။ အစွန်းရောက်တရားလို့ပြောလို့ ဝေးသွားမှာစိုးလို့ ကိုယ်ကျင့်တရား မှားလို့ ဒီလိုပြောရတာ။ ကိုယ်ကျင့်တရားမှားလို့ဆိုလို့ ခိုးနေဆိုးနေတဲ့ ကိုယ်ကျင့် တရားပျက်တာမျိုးကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ကျင့်တရားမှန်လို့ ထင်ရတဲ့ အမှားတွေကို ကိုယ်ကျင့်တရားမှားတယ်လို့ ပြောလိုက်တာနော်။ ဒါတွေကို ကိုယ် မလုပ်မို့လို့တာပေါ့လို့။ ဒါ-သမီးလည်း ဒါလေး နားလည်သွားလို့ ဒီလို ပြောရမှာနော်။ ဒီကိုယ်ကျင့်တရားမှားကို အထပ်ထပ်စော်ကြောနော်။ သား လည်းပဲ အထပ်ထပ်စောကြောပါလို့ ဒီလိုပြောရမှာနော်။

ဒီကိုယ်ကျင့်တရားအမှားကို အထပ်ထပ်စောကြောမိရင် အဖော် ကောင်းလို့ ကျောက်မြောင်းပါတယ်လို့ဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်သာ သိနေလို့ တော့ မပါဖြစ်တော့ဘူးဖြစ်မှာ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်မသိရင်ကတော့ အဖော်ကောင်း ရင် ကျောက်မြောင်း ပါရမှာပဲဗျနော်။ အဲ့လိုဆို တော့ အစွန်းရောက်တရားကိုမှ

ခုနက ကိုယ့်ရဲ့ကောင်းမွန်ပါတယ်လို့ ထင်ရတဲ့ ကိုယ့်ကျင့်တရားမှားကိုမှ ကိုယ်
ဝေဖန်တာ မလုပ်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုလိုရှိရင် ဒီအစွန်းရောက်တရား ကိုယ့်ဆီရှိနေ
တယ်။ ရှိနေရင် အမြင်မှန် မရှိနေဘူး။ အမြင်မှန်မရှိ နေရင် အတွေးမှန်မရှိဘူး။
အမြင်မှန်နဲ့ အတွေးမှန်မရှိရင် အပြောနဲ့ အလုပ်အနေတို့ကျမှာတော့ သွား
မှန်ချင်လို့ မရတော့ဘူး။ ဂေါင်းတွဲကဆွဲသွားပြီလေ။

မော်လမြိုင်သွားရမယ့်ဟာကို ပြည်ဆွဲသွားတော့ အရှေ့နဲ့အနောက်
ကွာသွားမှာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့လိုမျိုးလို ဖြစ်တဲ့အတွက် တကယ်လို
တာကတော့ အလုပ်မှန်ဖို့လိုတယ်။ အပြောမှန်ဖို့ လိုတယ်။ အနေမှန်ဖို့လိုတယ်။
ဒါတွေက တကယ်လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရတာတွေ မဟုတ်လား။ ကိုယ့်အနေလေး
နည်းနည်းလေး ချို့ယွင်း ကြည့်ပါလား တစ်ဖက်ကလည်း ကိုယ့်အပေါ်မှာ
အထင်မြင်သေးသွားမှာနော်။ ကိုယ့်အပြောလေးသာ နည်းနည်းဖောက်ပြန်ကြည့်
တစ်ဖက်ကလည်း ကိုယ့်အပေါ်မှာ ဖောက်ပြန်သွားမှာပဲနော်။

ကိုယ့်ရဲ့အပြုအမူကသာ မှားသွားပြီဆိုရင်တော့ တစ်ဖက်ကလည်း
ကတ်ကနဲသာ အပြစ်ယူပြီလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ ပြောမယ်
ဆိုရင်တော့ လူမှာအပြောရယ်၊ အပြုရယ်၊ အနေရယ်ကတော့ တော်တော်
ထင်ရှားတဲ့ သီလတရားတွေလို့ဆိုတော့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အော်. . ကိုတိုးရဲ့
နဖူးဟာ တစ်စုံတစ်ခုနဲ့ တိုက်မိလို့ ဖူးပြီးယောင်နေတယ်ဆိုရင် ဘုကြီးထနေပြီ
ဆိုရင် ချက်ခြင်းသိတာပဲ မဟုတ်လားနော်။ တကယ်ဘုကြီးထနေတာ ချက်ခြင်း
သိပြီလို့ဆိုရင် လူမြင်တယ်။ အခုနတုန်းက အမြင်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်တဲ့အရာကို
ကိုတိုး မှား ချင်မှား၊ လူမမြင်သေးဘူးနော်။ အတွေးပိုင်းဆိုင်ရာ အမှားတွေကို
ကိုတိုးမှားချင်းမှား လူမမြင်သေးဘူးနော်။

ခုနက အစွန်းရောက်နေတဲ့ အကျင့်မှားနေတဲ့အကျင့်တွေကို ကိုတိုး
က ဒါနတွေပြု၊ သီလတွေဆောက်တည် ဘာဝနာတွေ ပွားပေါ့နော်။ လူမမြင်
သေးဘူး ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ-အဲ့ဒီလိုမျိုးလို အစွန်းရောက်တဲ့ အမြင်တို့ အတွေး
တို့ကို လူမမြင်သေးပေမယ့် ခုနတုန်းက အပြုသာ မှားပြီ။ အပြောတွေ အနေ
တွေသာမှားပြီဆိုရင် ဒီဟာက လူမြင်တဲ့အတွက် ကိုယ့်တန်ဖိုးကိုတော့ဖြင့် သူတို့
ဖြတ်ပြီလို့ ဒီလိုပြောကြစို့နော်။ တကယ်တော့ လူကလူနဲ့ပေါင်းနေရတာ။ လူနဲ့
ပေါင်းနေရတာမှာ လူတွေကသာ ကိုယ့်ကိုယ်မျက်နှာလွဲသွားပြီ။ မျက်နှာညို

မှန်မှန်အမြင်ကို မြင်ပါမှ မှန်မှန်အတွေးကို တွေးပါမှ မှန်မှန်ပြောတာ၊ လုပ်တာ၊ နေတာရလိမ့်မယ်။ မှန်မှန်အမြင်နဲ့ အတွေးက ကိုယ့်ခေါင်းထဲမှာ

မပေါက်ဘူးလို့ဆိုရင် ဒီဟာတွေက ဘယ်လိုမှ မရနိုင်ဘူးနော်။ ဒါ-အိုးနင်း ခွင်နင်း ဖြစ်မှာပဲနော်။ ဒါ-ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မှန်မှန် အမြင်နဲ့ မှန်မှန်တွေးရဖို့ရန်ဆိုတာလည်း ငါမှန်မှန်လေးကြည့်မယ်ကွာ။ ငါမှန်မှန် ပဲ တွေးမယ်ကွလို့ လုပ်လို့လည်းမရဘူး။ ဘာလုပ်ရမတုန်းလို့ဆိုလို့ရှိရင် ဒီမှား ယွင်းနေတဲ့ အကျင့်တွေကို ကိုယ်က လက်ရှောင်ရဦးမှာဗျနော်။ မှားယွင်းနေတဲ့ အကျင့်တွေကို လက်ရှောင်လိုက်မှ အဲ့ဒီမှားယွင်းနေတဲ့ အကျင့်တွေကို ကိုယ်က ပြန်ကြည့်ရမှာမဟုတ်လား။ မှန်မှန်မြင်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်အောင်ကြည့်ရမှာ။ ဟိုကြည့်ဒီကြည့်လို့ မှန်မှန်မမြင်ဘူး။ မှားယွင်းနေတဲ့ အကျင့်တွေကို ကိုယ်ကနေ ဝေဖန်ကြည့်မှ မှန်မှန်မြင်တာ ရမှာမဟုတ်လား။ မှန်မှန်မြင်ရမှလည်း မှန်မှန် အတွေးကလည်းရမှာ ဆိုတော့ အဲ့ဒီတော့ . . ပြောမယ်ဆိုရင် မှန်မှန်မြင်တတ်ဖို့ မှန်မှန်တွေးတတ်ဖို့ဆိုတာ အစွန်းရောက်နေတဲ့ ဒီမှားယွင်းတဲ့ ကိုယ့်ကျင့်သိက္ခာ ကို ဝေဖန်ပေးကြလို့ ရှောင်ရှားပြီးတော့ မမှီဝဲဘဲနဲ့နေကြလို့ ဒီလိုပြောတာနော်။

အစောပိုင်းတုန်းကတော့ ကာမကုသိုလ်တွေ မလုပ်ရဘူး။ ရူပ၊ အရူပ ကုသိုလ်တွေ မလုပ်ရဘူးလို့ဆိုတော့ ကုသိုလ်ဆိုတာလည်း ကိုယ့်ကပ်နေတဲ့ အရာလိုလို မဟုတ်လား။ ဟာ-ဒီကုသိုလ်မလုပ်ရရင် တော့ကွာ . . ဒီတရားက မှန်ပါမှန်ပါမလားလို့ ထင်ချင်စရာကြီးနော်။ တကယ်ကတော့ သူ့လုပ်နေရင် သူ့ထဲ နှစ်နေမှာပေါ့။ သူ့ကို မလုပ်ပဲနဲ့ ခွာထားမှ သူ့ကို ကိုယ်ကဝေဖန်မိမှာနော်။ ဥပမာဆေးလိပ်ကို ကိုယ်ကသောက်နေရင် ဆေးလိပ်အပြစ် ကိုယ်ဘယ်မြင် လို့ရမှာတုန်း။ ဆေးလိပ်ကိုကိုယ်က မသောက်ပဲနဲ့ရပ်လိုက်မှ အော် . . ဆေးလိပ်သောက်တဲ့ အပြစ်ကဘယ်လိုတွေရှိပါလားလို့ဆိုတာ ကိုယ်သိမှာ မဟုတ်လားနော်။

အဲ့လိုပဲ . . ဒီကံတွေကို ကာမကံတွေ ရူပ၊ အရူပကံတွေကို လုပ်နေ ရင်တော့ သူ့ဟာနဲ့သူမျောနေမှာလေ။ မလုပ်ဘဲနဲ့နေမှ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ သူဘယ်လို အပြစ်ရှိတာပဲ ကိုယ်ကမြင်သာသွားမှာ မဟုတ်လား။ နောက် . . အဲ့ဒီလိုမျိုးလို အစွန်းရောက်တဲ့ တရားတွေကို ကိုတိုး မမှီဝဲနေနဲ့လို့ ဒီလိုပြော ရမှာပေါ့နော်။ အစွန်းရောက်တဲ့ တရားတွေဆိုတာ ကံတွေပါပဲ။ ကံတွေဆိုတာ လည်း ဒါနတရားတွေကိုပြုမှ ကံမဟုတ်ဘူးနော်။ ကိုယ့်လူအချင်းချင်း ဆီမှာလည်း ဆိုကြပါစို့ ကံတွေပြုတာပဲလို့ ပြောကြစို့။ ဥပမာ တစ်ခုမယ် အကု

တကယ်လို့များ တတိယလမ်း လိုက်တဲ့အနေနဲ့ အမြင်ကိုမှန်နေဖို့ရန် အတွက် အစွန်းရောက်တွေကို ရှောင်ထားတဲ့အတွက် ဒီ အစွန်းရောက်တွေကို ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာလည်း မှန်နေပြီ။ အဲ. . အဲ့လိုပဲ အတွေးတွေလည်း မှန်နေပြီဆိုရင် အော်. . အပြောတွေ၊ အလုပ်တွေ၊ အနေတွေကလည်း မှန်နေပြီ

ပေါ့နော်။ ဒီအပြောနဲ့ အလုပ်သာမှန်ပြီလို့ဆိုရင်ကတော့ ကြိုးစား။ ကြိုးစားချင်သလောက် ကြိုးစား။ ဒီအပြောတွေမှန်နေတာဖြစ်တဲ့အတွက် ကြိုးစားတာတွေလည်း မှန်နေလိမ့်မယ်။ သတိထား။ သတိထားတာ မှန်သမျှကလည်း ဒီအပြောနဲ့ အလုပ်တွေမှန်နေတာအလျှောက် မှန်နေလိမ့်မယ်။ ကိုယ်ကနေပြီး ဒီအပြောနဲ့ အလုပ်တွေမှန်နေတဲ့ အခါကျတော့ သူ့ကို သမာဓိ လို့ပြောရတယ်။ စိတ်ထားကလည်း မှန်နေလိမ့်မယ်ဗျာ။ ဒီတော့စိတ်ထားကလည်း ကောင်းနေလိမ့်မယ်။ နှိုးကြားမှုလည်း ရှိနေလိမ့်မယ်။ ကြိုးစားမှုလည်း ရှိနေလိမ့်မယ်။ ဒီလိုဆိုရင်ကိုတိုးဘယ်လိုမှ မတိမ်ကောနိုင်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာဗျနော။

အဲ့တော့ . . . ဟိုနိုင်ငံခြားတွေ ရောက်သွားတယ်ဆိုရင်လည်းပဲ အလုပ်တွေကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ရှောင်ဖယ်ရှောင်ဖယ်လည်း လုပ်မနေပဲပေါ့နော်။ အလုပ်တွေကို ကိုယ်ကနေပြီးသကာလ တကယ်ကိုယ်ကျင့်မှန်နေအောင် လုပ်ထားတဲ့သူက လတ်ဆတ်နေတယ်။ ကိုယ့်ကျင့် သိက္ခာကလူ့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာ မှန်နေတဲ့သူက လန်းဆန်းတယ်။ လတ်ဆတ် လန်းဆန်းနေတဲ့လူက အလုပ်ကိုလည်းပဲ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ကြိုးစားပြီးလုပ်နေတယ်လို့ ဒီလို ပြောကြစို့နော်။ လူပါးမလုပ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ လူပါးမလုပ်တဲ့အတွက် လူပါးလုပ်ရင် အလုပ်တစ်ခုက ပိတဲ့ဒါဏ်တော့ နည်းနည်းခံရမယ်ပေါ့နော်။ လူပါး လုပ်ရင်ပေါ့နော်။ ကိုယ်က အပါးခိုလိုက်တဲ့အတွက် ကိုယ့် ကျရောက်နေတဲ့ အလုပ်ကတော့နည်းနည်းတော့ လွတ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို လွတ်သွားတာနဲ့မကအောင် လူပါး လုပ်မိတဲ့အတွက် နောက်တစ်ခုလည်း လူပါးလုပ်ချင်၊ နောက်တစ်ခုလည်း လူပါးလုပ်ချင်နဲ့ဆိုတော့ ကိုယ့်ကို အလုပ်ပေးတဲ့သူက သူပေးရတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ သူ့အ လုပ်လုပ်တာနဲ့ ကာမိရဲ့လားလို့ဆိုတာကို ယုံမှားလာလိမ့်မယ်နော်။

ယုံမှားလာပြီနောက်ကျတော့ ဒီလုပ်ထဲမှာ သူ့ကို ငါမထားချင်တော့ ပါဘူးဆိုပြီးတော့ ပစ်တာကို ခံရလိမ့်မယ်နော်။ အဲ့လိုဆိုတော့ လူပါးလုပ်ရတာက မကောင်းဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ တကယ် ခါးကျိုးပြီးတော့ အလုပ်ကို ပြည့်မီအောင်ကို လုပ်တယ်လို့ဆိုတဲ့သူက ကိုယ်ကလည်းပဲလုပ်ချင်နေရမှာပါကွဲ့။ ခုနကပြောတဲ့ လူ့ဆက်ဆံရေးကို ပီပီသသ တတိယလမ်းလို့ မှတ်ယူတဲ့သူက အလုပ်လုပ်ချင်ရမှာကွဲ့ နော်။ အလုပ်လုပ်တဲ့အတွက်ကလည်း လူဖြင့် . . . ပဲ့မသွားပါဘူး။ ရွဲ့မသွားပါဘူးလို့ ဒီလိုပြောချင်တယ်နော်။

ပဲ့မသွားဘူး. . . ရဲ့မသွားဘူးလို့ဆိုတာ အလုပ်လုပ်တော့ လူမှာ မပိဘူးလားလို့ မေးမှာပေါ့။ ပိသလိုလိုတော့ ရှိလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် လူကသစ်သားချောင်း တစ်ချောင်းမှ မဟုတ်တာမို့လား။ သစ်သား ချောင်းတစ်ချောင်းဆိုရင်တော့ ပိသွားလို့ပြားသွားရင် ပြန်မဖောင်းတော့ဘူးနော်။ အဲ-လူကတော့ ဘာဖြစ်လဲ . . . လက်ကနေပြီတော့ တစ်စုံတစ်ခုကို ကိုင်လိုက်လို့ရှိရင် နာမှာပေါ့။ အဲ့ဒီနာတာကို လက်က ဖြည့်ပေးမှာနော်။ သူ့ဘာသာသူ နာတာကိုခံနိုင်အောင်လည်းဖြည့် ပေးမှာနော်။ ဖြည့်ပေးသလို ကိုယ့်မှာ အားတွေ၊ အင်တွေထွက်လာတယ်။ သစ်သားချောင်းတစ်ချောင်းလို အားမရှိတဲ့ဟာ မဟုတ်ဘူး။ အားမရှိတဲ့ သစ်သားချောင်းကတော့ သူ့သာတစ်စုံတစ်ခု အခွံကွာ အောင်လုပ်ပြီးသွားရင် နောက်အခွံမဖြစ်တော့ဘူး။ သူက သစ်သားချောင်းကိုး။ လူကတော့ အဲ့လိုမဟုတ်ဘူး။ သူဟာနဲ့သူ ကျွမ်းကျင်မှုတွေ တက်လာတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ကြိုးစားလုပ်ပါ။ ကြိုးစားလုပ်ရင် လုပ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်မှာ နည်းနည်း အစပိုင်းတော့ ရှို့သွားသလို ပိန်သွားသလို ခံရချင်ခံရမယ်။ နောက်ဆိုရင် တက်လာတယ်လို့ ဒီလို ပြောရမယ်နော်။

နောက်တက်လာတဲ့အတွက် ကိုယ့်မှာပိုပြီး တွန်းအားတွေ အများကြီး ရလာမယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျာနော်။ အဲ့ဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်က တတိယလမ်းသမားသာဖြစ်နေပြီဆိုရင် အဲဒီ တတိယလမ်းသမားဖြစ်တဲ့လူဟာ အလုပ်ကိုလည်းပဲ ရင်ဆိုင်ပြီးတော့ကြိုးစားလုပ်မှာပါ။ ကိုယ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်ပေါ့နော်။ ကြိုးစားလုပ်ပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင် ဒီလူဟာဘယ်နည်းနဲ့မှ မတက်ပဲလည်း မနေဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်နော်။

အဲ-ပြောရဦးမယ်။ မလေးရှားသွားတဲ့ ငါတို့ရဲ့တပည့်ထဲကနှစ်ယောက်ပေါ့။ ငါတို့ရဲ့ တပည့်ထဲက တစ်ယောက်ကတော့ ဆရာတို့ ဟိုဒင်းတုန်းက လှိုင်မှာတုန်းက သင်တန်းတက်တဲ့ထဲကပါတဲ့ကလေး တစ်ယောက်ပေါ့နော်။ ဒေါ်ရင်အေးရဲ့ တူလေးတစ်ယောက်ပေါ့နော်။ အဲ-အဲ့ဒီကလေးတစ်ယောက်လည်းပဲ မလေးရှားရောက်သွားတာ တစ်နှစ်နီးပါရှိသွားပြီ။ နောက်ကလေးတစ်ယောက်ကတော့ မောင်မင်းဇော်။ မောင်မင်းဇော်ဆိုတာ ဟိုသတင်းစာပို့တဲ့ အင်းစိန်က ကလေးတစ်ယောက်ပေါ့နော်။ သူတို့သတင်းတွေကို မေးကြည့်တယ်။ မောင်မင်းဇော် အလုပ်သိပ်ကောင်းနေတယ်တဲ့. . . အခုမှ။ တကယ်တော့ မလေးမှာဆိုရင် ညည်းထွက်နေကြရတာနော်။ မလေးသွားပြီး

တော့ အလကားပဲ။ ဘာပြုတယ်ညာပြုတယ်နဲ့ ညည်းနေကြတာ မောင်မင်းဇော်
ဆို အလုပ်ကောင်းနေတယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲ-ဒေါ်အေးအေးရဲ့ တူလေးဆိုရင်
လည်းပဲ... အဲလိုညည်းနေတာပဲ ပိုက်ဆံ တစ်သိန်းပို့နိုင်ဖို့ရန်အတွက် အင်မ
တန်ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်ခံပြီး သူ့မှာစားသောက်နေရပါတယ်လို့ဆိုတာမျိုးပေါ့
နော်။ အကြွေးယူပြီးသွားလိုက်ရတာဆိုတော့လည်း အကြွေးကျေအောင်
အတွက် သူကြိုးစားပြီး ပို့နေရတာပေါ့။ ဟိုမှာတော့ သူ့သုံးလေးငါးသောင်း
လောက်နဲ့ပဲ သူဝအောင်စားနေရတယ်ပေါ့နော်။

အဲဒါ-သူအခုတော့ဘာဖြစ်သွားတုန်းဆို တစ်သိန်းခွဲတောင် ပို့နိုင်နေ
ပြီတဲ့။ သူပြောတာပေါ့နော်။ တစ်သိန်းခွဲတောင် ပို့နိုင်ပြီဆိုတော့ ဟာ-သူကဘာ
ဖြစ်သွားတာတုန်း-ဟဆိုတော့ သူကကွန်ပျူတာဆီရောက်သွားတဲ့။ သူကွန်ပျူ
တာ ဒီတုန်းကတက်သွားတာလားဆိုတော့ သူ-လွယ်ဟိန်းမှာ အလုပ် လုပ်နေ
တာပဲ။ ဘယ်ကွန်ပျူတာ တတ်မှာတုန်းပေါ့။ ဟိုကျတော့တဲ့ ဗမာကွန်ပျူတာ
ကိုရတဲ့ အကိုကြီးတစ်ယောက်ကနေပြီးတော့ သူ့ကိုလည်း ကွန်ပျူတာထဲမှာပဲ
အလုပ်လုပ်ဖို့ရန်အတွက် ဒါ-သင်ကြားပေးတယ်ပေါ့နော်။ လက်သမား လုပ်နေ
ရင်းကနေပြီးတော့ ကွန်ပျူတာကိုတော့အဖြစ် ရောက်သွားတာပေါ့။

အဲ့တော့... ပိုက်ဆံလည်း နည်းနည်းပါးပါး တိုးရပုံရတယ်ဗျ။ ဒီတော့
ပြောမယ်ဆိုရင် သူတို့လေးတွေ ကြည့်လိုက်ရင်လည်း သူကလည်း တကယ့်
မဇ္ဈိမပဋိပဒါသမားပဲ။ တတိယလမ်းသမားလေးဆိုတော့ ပီပီသသ အလုပ်လုပ်
နေတဲ့အတွက် ပီပီသသအလုပ်လုပ်တဲ့သူကို ဘယ်အလုပ်ရှင်မဆိုက ကျေနပ်
တယ်။ မောင်ရင်က လုပ်ငန်းခွင် ထောင်ထားမယ်ဆိုရင် မောင်ရင်ရဲ့ အလုပ်
လုပ်နေတဲ့သူတွေကိုလည်း မောင်ရင်ကကြည့်ရမှာနော်။ သူပီပီသသလုပ်ရဲ့လား
မလုပ်ဘူး လားဆိုတာပေါ့ဗျာ။ အကဲခတ်တော့ မောင်ရင်ကနေပြီးတော့ မြင့်ပေး
စရာတစ်ခုရှိလို့ရှိရင် မောင်ရင်စိတ်ကြိုက်တဲ့သူကိုပဲ မြင့်ပေးမှာ မဟုတ်လား။
အော်... အဲလိုပဲ သူလည်း မြင့်ပေးတာခံရတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပဲဗျနော်။

အဲဒီတော့... အော်... လူဟာ တက်တက်ကြွကြွနဲ့သာ လုပ်ပေါ့။
တက်တက်ကြွကြွနဲ့ လုပ်လို့တော့ လူကမွေးမှီနဲ့ မရရဘူးလို့ပေါ့။ အဲ့ဒီကလေး
ဆိုရင် အဲ-ဒေါ်ရင်အေးရဲ့တူလေးဆိုရင် သူရောက်ခါစလတွေတုန်းက စာရေး
တာပေါ့နော်။ နောက်များမလေးရှား သွားချင်တဲ့လူရှိရင် ဖျက်လိုက်ကြပါလို့

သူဒီလို ပြောတယ်ပေါ့နော်။ မလေးရှားသွားချင်တဲ့သူရှိရင် ကောင်းတယ်-ဟ. . သွားကြလို့ အားမပေးကြပါနဲ့ပေါ့။ သူဒီလောက် ဒီမှာ ဆင်းရဲနေရပါတယ်လို့ သူ အာရုံတွေကို မလိုက်စားလို့ ရှိသမျှကလေးနဲ့တော့ စားသောက်နေလို့ သူဖြင့် အခုလောက်ငွေကို ပို့နိုင်တာဖြစ်ပါတယ်ပေါ့။ သူတို့လုပ်နေရတာက အုန်းဆီခြံကြီးထဲမှာ ဖန်နစ်ချာလုပ်ရတာဖြစ်ပေမယ့်. . မြို့နဲ့က မိုင်နှစ်ဆယ်လောက်ဝေးတာတဲ့။ အဲ့လိုဆိုတော့လည်း သူလည်းပဲ ဒီအချိန်ပိုလည်းပဲ မလုပ်ရဘူးတဲ့။ အချိန်ပို မလုပ်ရတော့လည်း မဖြစ်ဘူးပေါ့။ အဲ-သူပိုက်ဆံမရဘူးပေါ့ဗျာ။ အဲလို ပြောတယ်လို့ ဒီလိုသိရတယ်။ နောက်တစ်ခါလင်းလင်းတို့ရဲ့ ယောက်ဖလေးပေါ့နော်။ ကိုထွန်းထွန်းလင်းတို့ရဲ့ ယောက်ဖလေးလည်း မလေးရှားသွားတာကို သူကဖြင့် တစ်ခါတည်း အိုဗာစတေး (over stay) လိုက်တော့မယ် အို (o) . . လိုက်တော့မယ်နဲ့ပဲ ပြောနေတယ်ဆိုပဲ။ ကိုယ်ပါ ထွက်ပြေး တော့မယ်ပေါ့။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မလုပ်ပါနဲ့-ဟ။ အို (o) လည်း တကယ်အို (o) ပေါ့ နော်။ ပူရမယ်. . ငါတို့ မပူနိုင်ဘူးနဲ့ ပြောနေကြတယ်တဲ့။

ဆိုလိုတာကတော့ သူတအားတွေတော့ အလုပ်လုပ်ရပြီး ပိုက်ဆံတော့ ဘာမှမရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့ သူအိုဗာစတေး (over stay)လုပ်ပြီးတော့ဘဲ နေတော့မယ်လို့ ဆိုတာမျိုးပဲ ပြောနေတယ်တဲ့။ အဲ့ဒီတော့ ကြိုးစားပြီးတော့သာ လုပ်ပါစေလို့။ ကြိုးစားပြီးလုပ်ရင် သူဘာသာ တက်လာမှာပါလို့ ဒီလိုပဲပြောရတယ်ပေါ့ဗျာ။ ဆိုလိုတာကတော့ ကိုတိုးလည်း ကြိုးစားလုပ်နော်။ ဟိုရောက်ရင် နော်။ ကြိုးစားလုပ်ရင် ကြိုးစားတာကို ကိုတိုးလည်း ကိုယ့်လက်အောက်မှာ လူတွေကို အလုပ် လုပ်မယ်ဆိုရင် ဒီလူတွေရဲ့ ဒီအလုပ်ထဲမှာ စိတ်ပါတာနဲ့ မပါတာ မသိနိုင်ဘူးလား။ သိနိုင်တယ်နော်။ စိတ်မပါဘဲနဲ့ လုပ်နေတဲ့ သူနဲ့အတူ တူတဲ့လုပ်ရမယ်ဆိုရင် အလုပ်ရှင်ဖြစ်တဲ့ ကိုတိုးစိတ်ပျက်မှာနော်။ တကယ်လို့ များသူလုပ်နေတာကတော့ သူများလောက်ပဲပြီးတာဆိုရင် စိတ်ပါလက်ပါ လုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ သူတွေ ကိုတိုးသဘောကျမှာနော်။ ဒါ ဘယ်အလုပ်ရှင်မျိုးလိုလို ပါကွဲ့နော်။ စိတ်ပါလက်ပါ လုပ်တဲ့သူကို သဘောကျတယ်။ စိတ်မပါ လက်မပါနဲ့သာ အဲ့လိုပဲ သူ-လခ လိုချင်လို့သာ လုပ်နေတဲ့လူဆိုလို့ရှိရင် စိတ်ပျက်တာပဲကွဲ့နော်။ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒါတော့ သိပ်သတိထားပါလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ (ပြင်နေရမှာပေါ့ဘုရား. .) ဟုတ်တယ်-ပြင်နေရမှာပါပဲ။

အဲ့လိုဆိုတော့ လုံးဝစိတ်ပါလက်ပါ လုပ်ပါ။ လုံးဝစိတ်ပါ လက်ပါ လုပ်လို့ရှိရင် ကိုတိုးက ဒီလောက်နဲ့ ရပ်နေတာမဖြစ်ပဲနဲ့ သူ့ဘာသာသူကို လှေခါး ထစ်တွေက ပေါ်ပေါ်လာပြီးတော့ တစ်ဆင့်တက် တစ်ဆင့်တက်နဲ့ သူ့ဘာသာ သူတက်သွားမှာပါလို့ ဒီလိုပြောချင်တယ်နော်။ အဲ့လိုမျိုးလို တက်သွားအောင် ထိ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ဒီတတိယလမ်းပေါ် လျှောက်နေသူပီပီ တကယ်ပဲ ကိုယ့်အလုပ်ကိုလည်းပဲ ဒါပဲ။ ငါစိတ်ဝင်စားရမယ့်ဟာက ဒါပဲဆိုပြီးတော့ ကိုယ်က လုပ်ပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင်တော့ တက်သွားမှာပါလို့ ဒီလိုပြောချင်တယ်နော်။

အဲ့တော့ လူရဲ့ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးလို့ဆိုတဲ့ထဲမှာ ဒါလည်းပါ တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ အလုပ်လုပ်တယ်၊ စကားပြောတယ်၊ အနေနေ တယ် ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီသုံးခုကတော့ အင်မတန်ပေါ်လွင်ထင်ရှားပြီးတော့ လူ တိုင်းက သိတဲ့အရာတွေဖြစ်တဲ့အတွက် သိပ်လိုပါတယ်။ ဒီသုံးခုလိုတာလည်းပဲ အမြင်နဲ့၊ အတွေးသာ မမှန်ထားရင်တော့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုပြောရမယ်နော်။ အမြင်နဲ့ အတွေးတွေလည်း ငါသိပ်မှန်ချင်ပါတယ်လို့ ဆိုပေမယ့်လည်း ရှောင် စရာဖြစ်တဲ့ အစွန်းရောက်နေတဲ့ ဒါမှမဟုတ်လည်းပဲ အကျင့်မှားနေတဲ့ အကျင့် တွေကိုသာ စွဲပိုက်ထားရင်တော့ ဒီအမြင်တွေ၊ ဒီအတွေးတွေ မမှန်နိုင်ပါဘူးလို့။ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျာနော်။

တကယ်လို့ ကိုတိုးက ဟိုမှာရောက်နေပြီ။ ဟိုမှာရောက်နေလို့ အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ လည်းပင်ပန်းတယ်၊ အိမ်ကိုလည်း လွမ်းတယ်၊ ပင်ပန်းပြီး အိမ်လွမ်းနေတဲ့အခါကျတော့ စိတ်တွေကလည်း မငြိမ်ဘူး။ ဆင်းရဲနေတယ် ပေါ့နော်။ ဒါမှ ပျောက်စေတော့ဆိုပြီးတော့ ပုတီးလေး စိပ်နေမယ်ဆိုပါတော့ နော်။ ပုတီးလေးစိပ်နေမယ်ဆိုရင် ပိုပိုပြီးဆင်းရဲမှာနော်။ ပိုပိုပြီးတော့ ကွဲကွာနေရတဲ့မယားကို လွမ်းမှာနော်။ ပိုပိုပြီး တော့ လုပ်နေရတဲ့အလုပ်လည်း ပြီးငွေ့မှာနော်။ အဲ့လို ညည်းငွေ့လို့ ရှိရင် လူကပိုပိုပြီးတော့ ဆိုးဆိုးသွားမှာ မဟုတ်လားနော်။

အဲ့တော့ အစွန်းရောက်တဲ့လမ်းဖြစ်တဲ့ အကျင့်မှားပေါ့နော်။ ဒီလို အကျင့်မှားကို ကိုယ်က အာလယပြတ်ဖို့ပဲ ဖြတ်နိုင်မှလည်း အမြင်မှန်နဲ့ အတွေး မှန်ကရောက်မယ်။ ဒီအမြင်မှန်တွေ အတွေးမှန်တွေ ရောက်မှလည်း တတိယ လမ်းပေါ်ကို ရောက်မှာမဟုတ်လားနော်။ အဲ့ဒီ တတိယလမ်းပေါ်ကို ရောက်လို့

အမြင်မှန်၊အတွေးမှန်ပြီလို့ဆိုရင်တော့ အပြောလည်း မှန်လိမ့်မယ်။ အလုပ်လည်း မှန်လိမ့်မယ်။ အနေလည်း မှန်လိမ့်မယ်လို့ ဒီလိုပြောကြစို့ပေါ့နော်။ အဲ့ဒီလို အမြင်မှန်လို့ အပြောမှန်၊ အလုပ်မှန်၊ အနေမှန်တွေကို နေသွားပြီလို့ ဆိုတဲ့လူကတော့ ဘယ် . . တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ကို ပဋိပက္ခဖြစ်ဖို့တို့ စိတ်မကူးတော့ဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြစို့နော်။

ပဋိပက္ခဖြစ်ဖို့ စိတ်မကူးသလို သူများတတွေက ကိုယ့်အပေါ်ကို ဖိနှိပ်တာမျိုးလည်း ကိုယ့်ရဲ့မိဝေးဖဝေးအရပ်မှာလို့ဆိုတော့ ကိုယ်လည်း တစ်ကောင်ကြွက်သဘောမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်တာပေါ့နော်။ မရှိဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး . . ဟုတ်ပြီနော်။ ဖိနှိပ်သူလည်း မရှိဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ နောက်ဆုံးပိတ် ကိုယ့်နဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ပဲဖြစ်ဖြစ် အလုပ်ရှင်ကပဲဖြစ်ဖြစ်ကလည်းပဲ မဖိနှိပ်ဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူးနော်။ တကယ်လို့ ဖိနှိပ်အုံးတော့တောင်မှလည်း ဖိနှိပ်တာကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ငါ-ဖိနှိပ်ရကောင်းလားဆိုပြီးသကာလ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ လက်စားချေတာမျိုးလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး . . ဟုတ်ပြီနော်။

ဖိနှိပ်တာမျိုး လက်စားချေတာမျိုးလုပ်ဖို့ မဟုတ်သလို အဲ့ဒီ ဖိနှိပ်တာကြီးကို ငွဲ့ခံနေဖို့လည်း မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ တကယ်လို့ ငွဲ့ခံနေတယ်ဆိုရင်လည်းပဲ အောက်လမ်းဖြစ်သွားမှာပေါ့နော်။ တကယ်လို့လက်စားချေမယ်ဆိုလည်း ပြန်ပြီးတော့ လက်စားချေရင်လည်း အထက်လမ်းဖြစ်သွားမှာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို့ ငွဲ့ခံနေတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲ-ပြန်ပြီးလက်စားချေတာလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုတော့ ဒါ-ဘာလုပ်ရမှာတုန်းဆိုတော့ တရားနဲ့ပဲ၊ တရားသဖြင့်ပဲ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ပြန်လည်တုံ့ပြန်ရမှာနော်။

အဲတရားသဖြင့် ပြန်လည်တုံ့ပြန်မျိုး လုပ်ရင်ကတော့ အလုပ်ရှင်ဟာ သူ့ရဲ့မတရားနေတာကို တရားသဖြင့် တုံ့ပြန်လို့ကိုယ့်ကို မကြိုက်ဘူးဆိုတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်စရာတော့ ရှိတာပေါ့နော်။ တကယ်တော့ တရားသဖြင့် တုံ့ပြန်တာကို ကိုယ်ကသာ တရားပါစေ . . ကိုယ့်တုံ့ပြန်ချက်ကို သူကျေနပ်မှာပါ . . ဟုတ်ပြီနော်။ တရားသဖြင့် တုံ့ပြန်တာကို ကျေနပ်မှာပါ။ ဒါ-ကိုယ်ချင်းစာကြည့်လိုက်ပေါ့ နော်။ အဲ့လိုပဲ . . ကိုတိုးရေ . . ကိုတိုးတို့အလုပ်ရှင်က တကယ်လို့များ မတရားနေတာကို မှန်တယ်ထင်ပြီးလုပ်တာကို ဟာ . . ဒါတော့ မတရားဘူးဆိုတဲ့အကြောင်းကို တရားမှန်ကို ကိုယ်က ပြနိုင်တယ်ဆိုရင် သူက

ကျေးဇူးတောင်တင်ဦးမှာဗျာနော်။ (ဟိုက ကိုယ်ကတတိယလမ်း လျှောက်နေတဲ့ သူပဲ ဘုရား။) ဟုတ်တယ်။ ကိုယ်ကတတိယလမ်း လျှောက်တဲ့လူဖြစ်ပြီး ကိုယ့် လမ်းကိုမြင်ပြီး သူကြိုက်တောင် ကြိုက်ဦးမှာဗျာနော်။

ဒါကြောင့်ငုံ့မခံပါနဲ့။ ငုံ့မခံလို့လည်းပဲ ပြန်ပြီးတော့ လက်စားချေတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့လည်း မတုံ့ပြန်ပါနဲ့။ တရားနဲ့ တုံ့ပြန်ပါလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီလိုတရားနဲ့ တုံ့ပြန်တယ်ဆိုရင် ကိုတိုးကို ဘယ်သူမှ ဖိနှိပ်မယ့်သူ မပေါ်ဘူး လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ တို့တစ်တွေကွာ ကဲ-အခု တရားလျှောက်နေတာ ထေရဝါဒဆိုတို့နဲ့ လုံးဝဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးဆန့်ကျင် နေတယ်။ တို့ဆိုအမှုန့်ချေပြီး ပစ်ချင်ရမှာပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့် တို့ကတရားသဖြင့်လည်း လျှောက်နေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် တို့ကိုချေလို့မရဘူးဗျာ ဟုတ်ပြီနော်။ တကယ်အတိုင်းဆိုရင် ကတော့ ချေပစ်မှာပေါ့။ ကပျက်ယပျက်ဆိုရင် တို့ကိုချေ ပစ်လိုက်မှာနော်။ အဲ့လိုပဲပေါ့နော်။

တို့လောက်သူတို့ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ဟာမျိုး ဘယ်ရှိမှာတုန်းပေါ့။ အဲ- အဲ့လိုမျိုးလိုဖြစ်တာတောင် သူတို့ တို့ကို ချေမပစ်ကြဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာ ပေါ့နော်။ အဲ့လိုပဲ. . ကိုတိုးတို့လည်း ကိုယ်ကမှန်နေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် တစ် ဖက် သူတွေကမှားနေရင် များသောအားဖြင့်လည်း နိုင်ငံခြားတွေမှာပြော ကြတတ်တယ်ကွဲ့။ ဘယ်လိုပြောတုန်းဆိုရင် ရဲက ဖမ်းတယ်လို့ဆိုတာတဲ့. . ပေါ့နော်။ ရဲကဖမ်းတာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ကိုယ့်ဗမာချင်းက ဖမ်းတာတဲ့။ ကိုယ့်ဗမာ ချင်းကနေပြီးတော့ ဟော့-ဒီလူတော့ဖြင့် ဟော့ဒီမှာရှိတယ်။ မင်းသွားဖမ်း မင်း- တစ်ထောင်ရတယ်ဆိုပါတော့. . ဒီလူကနေပြီးတော့ လက်တို့လိုက်ပြီး ခေါ်ထား တယ်ဆိုရင် မင်းငါ့ကို ငါးရာပေး . . ခေါ်လာတဲ့သူက ရဲကိုပြောတာတဲ့။ ရဲက လည်း အလကားရတာဆိုတော့လည်း သွားဖမ်းတာပေါ့တဲ့။ သွားဖမ်းတော့. . ဟုတ်ကဲ့လို့ သူကတိအတိုင်း ငါးရာပေးလိုက်တယ်တဲ့။

အဲ-ဆိုလိုတာကတော့ ကိုယ့်ကို သူတို့ကတော့ဖြင့် မလိုနေလို့ သူတို့ ရချင်ဇောတစ်ခုခုနဲ့ ကိုယ့်ဖိနှိပ်ချင်လို့လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ-နိုင်ငံ ခြားတွေမှာ အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုလည်း ဒီလိုရှိနိုင်တာပဲလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ နော်။ အဲ့တော့. . မနာလိုတဲ့သူပေါ့။ အဲ့လိုမျိုးလည်း မဖြစ်ရအောင် ကိုယ်က တော့ တရားသဖြင့်ပဲ တုံ့ပြန်ပါလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ငုံ့မခံနဲ့။ ငုံ့ခံလို့

ညံ့တယ်ဆိုရင်လည်း သူတို့ကနေဖိပါလိမ့်မယ်။ အဲ့လိုမဟုတ်ပဲနဲ့ မညံ့ဘူး
.. လက်စားချေတယ်ဆိုရင်လည်း လက်စားချေလို့ နိုင်လည်းပဲ သူကတော့
ကိုယ့်ကို တုံ့ချေပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့လိုမျိုးလို မဖြစ်ပဲနဲ့
ကိုတိုးဖြင့် ဆက်ဆံနိုင်ပါစေလို့ ဒီလို ပြောမှာပေါ့နော်။

အဲ့တော့.. အဲ့လိုမျိုးလို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ လူမှုပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ
ရေးမှာ ကိုယ့်လူတွေပေါ်မှာ အာလုံး ငြိမ်းသဘောလည်း တရားနေအောင်၊
ကိုယ့်အလုပ်ရှင်နဲ့လည်း တရားနေအောင်၊ အဲ့လိုပဲ ကိုယ့်ရဲ့ပေါင်းရောင်းနေရ
တယ်လို့ ဆိုတဲ့သူတွေနဲ့လည်း ကိုယ်ကနေပြီးတော့ တရားနဲ့ပဲ တုန့်ပြန်တတ်
အောင် ကိုယ်က နေထိုင်သွားလို့ရှိ ရင် ဒီမဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းလို့ဆိုတဲ့ တတိယ
လမ်းကတော့ ဒါကို-အခု ဘုန်းဘုန်းတို့ကနေပြီးတော့ ပြောလိုက်တာကတော့
ကိုတိုးရဲ့လမ်း ဆိုပြီးတော့ ဒါ-ပြောလိုက်တာနော်။

ကိုတိုးရဲ့လမ်းလို့ဆိုပြီးတော့ တို့ကတော့ ပြောလိုက်တာပဲ။ ဒါကို ကိုတိုး
ကနေပြီးတော့ ကိုတိုးရဲ့လမ်းလို့ဆိုတာ မဖြစ်ဘဲနဲ့ လက်လွှတ်ခဲ့ရင်တော့..
တစ်ခြားနည်းလမ်းတစ်ခုခုမှ ကောင်းမှာလို့ ထင်လိုက်ရင်တော့ ကိုတိုး ခံရစရာရှိ
လိမ့်မယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ ဒါကိုတော့ဖြင့် မမှီတ်မသုန်
လက်မလွှတ်ဘဲနဲ့ပဲ စွဲပိုက်ပြီးသကာလ ကျင့်သုံးနိုင်ပါစေလို့ကွဲ့ ပြောရမယ်နော်။
ကဲဒီလောက်ပြောလိုက်ရင် ကိုတိုးတောင်းတဲ့ လူတို့နဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး
ဆိုင်ရာက စည်းကမ်းကလနားဆိုတာဖြင့် ဒါ-လုံလောက်ရောမယ်လို့ ထင်ပါ
တယ်နော်။

ကဲ... ကဲ... ဒီလိုဆိုရင် ဒီလောက်ကလေးနဲ့ပဲ တို့နိဂုံးချုပ်မယ်နော်။
ဒါလေးပဲ ဝမ်းသာတဲ့အထိန်းအမှတ်အဖြစ်နဲ့ သုံးကြိမ်လောက်သာစု ခေါ်ပေး
ကြ...။

သာစု ... သာစု ... သာစု ...

ဘာသာ တရားဆိုတာက

မသိတာကို အခြေခံပြီး ကိုယ်ကနေပြီးတော့

စဉ်းကမ်းကလေးရဲ့အမြင်အဖြစ်နဲ့ကို

မသိတာကိုအမြင်ထား ပြီးတော့

ဒီကစဉ်းကမ်း ကလေးအဖြစ်

သတ်မှတ်တာကြီးက ဘာသာတရား။

(၁၁ - ၁၃)